

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa

Data przeprowadzenia wizytacji: **9-10 kwietnia 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	39
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	41
Zalecenia	45
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	45
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Magdalena Osińska, ekspert PKA
2. dr hab. Witold Kowal, ekspert PKA
3. Bartosz Baca, ekspert ds. pracodawców
4. Bogdan Matyja, ekspert ds. studenckich
5. Magdalena Pawłowska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. PKA po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena programowa odbyła się w terminie 5-6 lipca 2014 r. (uchwała nr 772/2014 z dnia 20 listopada 2014 r.). Wizytacja została przeprowadzona w trybie zdalnym za pomocą platformy MS Teams.

Akredytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- nauki o zarządzaniu i jakości – 75% - ekonomia i finanse – 25%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 184 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin 32 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- zarządzanie przedsiębiorstwem - zarządzanie innowacjami - zarządzanie projektami - finansów i bankowości - zarządzanie jakością - rachunkowość - zarządzanie klastrami - logistyka - zarządzanie personelem - zarządzanie sieciami handlowymi - marketing - coaching - zarządzanie w administracji - menadżer sportu

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	- zarządzanie bezpieczeństwem - zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym - zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym - zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii - zarządzanie biurem - zarządzanie firmą rodzinną - zarządzanie produktami chemicznymi i ich utylizacją - zarządzanie cyberbezpieczeństwem	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	91	637
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów³	2807	1877
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	93	54
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	144	144
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	58	58

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{4,5}	- nauki o zarządzaniu i jakości – 75%

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

	- ekonomia i finanse – 25%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 126 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	480 godzin 16 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- zarządzanie przedsiębiorstwem - zarządzanie innowacjami - zarządzanie projektami - finansów i bankowości - zarządzanie jakością - rachunkowość, zarządzanie klastrami - zarządzanie w logistyce - zarządzanie personelem - marketing - coaching - zarządzanie w administracji - menadżer sportu - zarządzanie bezpieczeństwem - zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym - zarządzanie placówką ochrony zdrowia - zarządzanie w oświacie - zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym - zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii - zarządzanie firmą rodzinną - zarządzanie produktami chemicznymi i ich utylizacją - zarządzanie cyberbezpieczeństwem
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister
	Studia stacjonarne Studia niestacjonarne

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba studentów kierunku	-	358
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	-	1185
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	38
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	73
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	47

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Strategia Uczelni to Załącznik do Uchwały nr I Senatu WSZ-SW z dnia 17 marca 2015 r.: Strategia Rozwoju Warszawskiej Szkoły Zarządzania Szkoły Wyższej w latach 2015-2025 Tradycja, Misja, Wizja i Cele. W Wizji czytamy: „Kolejne lata rozwoju Uczelni cechować będzie tworzenie nowej jakości kształcenia sprzyjającego wyposażeniu absolwentów w umiejętności praktyczne poparte badaniami naukowymi i współpracą z otoczeniem biznesowym i społecznym”. WSZ-SW przyjętą misję i wizję kształcenia realizuje poprzez następujące cele strategiczne m.in: wyposażenie studentów we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do aktywnego uczestnictwa w praktycznym życiu gospodarczo społecznym, indywidualne i podmiotowe podejście do studentów dające im możliwość zdobycia praktycznych umiejętności, krytycznego myślenia, odpowiedzialnego przywództwa oraz zaangażowania obywatelskiego, przekazanie wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie dyscyplin zarządzania i jakości oraz ekonomii i finansów jak również stymulowanie przedsiębiorczej i aktywnej postawy studentów i absolwentów dostosowujących się do wyzwań współczesnych organizacji, podnoszenie jakości i warunków kształcenia praktycznego zgodnie z przyjętą polityką jakości w zakresie oferowanego kierunku studiów, kształtowanie postaw odpowiedzialności, otwartości, gotowości do współdziałania, innowacyjnego podejścia do rozwiązywania problemów i konieczności ciągłego podnoszenia kwalifikacji oraz samodzielnego zdobywania i uzupełnienia wiedzy oraz uwrażliwienie studentów na znaczenie etyki i porządku w procesie zarządzania.

Zarządzanie jakością kształcenia w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej jest realizowane na zasadzie podejścia systemowego i procesowego w oparciu o standard systemów zarządzania jakością – wymagania ISO 9001:2015. Obiektem zarządzania jakością jest proces kształcenia. Jednostką organizacyjną jest Uczelnia o strukturze jednowydziałowej, a Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia służy realizacji „Polityki jakości kształcenia”. Przechodząc do oceny koncepcji i celów kształcenia, są one zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej.

Uchwała nr 9 Senatu WSZ-SW z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przyporządkowania kierunków prowadzonych w Uczelni studiów do dyscyplin naukowych [...] przyporządkowuje poziom studiów: I stopnia: nauki o zarządzaniu i jakości – jako dyscyplina wiodąca (75%) oraz ekonomia i finanse – jako dyscyplina dodatkowa (25%). Natomiast poziom studiów: II stopnia: nauki o zarządzaniu i jakości – jako dyscyplina wiodąca (75%) oraz ekonomia i finanse – jako dyscyplina dodatkowa (25%). Oceniając przyporządkowanie kierunku studiów do dyscyplin należy stwierdzić, że przyporządkowanie jest poprawne.

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie na obu poziomach studiów o profilu praktycznym ma na celu uzyskanie wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów jak również stymulowanie przedsiębiorczej i aktywnej postawy studentów i absolwentów dostosowujących się do wyzwań współczesnych organizacji, zarówno z sektora rynkowego, publicznego i tzw. trzeciego. Na studiach I stopnia Uczelnia większy nacisk kładzie na zdobycie umiejętności praktycznych zawodowych, zaś na II stopniu na zrównoważenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi. Przyjęta koncepcja odnosi się również do podnoszenia jakości i warunków kształcenia zgodnie z przyjętą polityką jakości w zakresie oferowanych specjalności. Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa kształci na studiach I stopnia oraz II stopnia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym między innymi w następujących specjalnościach: *zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie sieciami handlowymi, zarządzanie klastrami, zarządzanie innowacjami, zarządzanie projektami, zarządzanie jakością, zarządzanie w administracji, zarządzanie finansami i bankowość, zarządzanie w logistyce, zarządzanie personelem, zarządzanie bezpieczeństwem, zarządzanie biurem, rachunkowość, coaching, marketing, innowacje w biznesie, menager sportu, zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym, zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii.*

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Nastawiona jest ona przede wszystkim na kształtowanie umiejętności praktycznych, osadzonych w wiedzy teoretycznej i zdobywaniu kompetencji społecznych. Praktyczny profil kształcenia wyposaża absolwentów w umiejętności pozwalające organizować i planować działania w organizacji, rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem organizacją, podejmować działania niezbędne do samodzielnego rozpoczęcia działalności gospodarczej, wykorzystywać techniki informacyjno-komunikacyjne w celu prognozowania i modelowania złożonych procesów zachodzących w organizacji.

Fundamentem doskonalenia koncepcji kształcenia na studiach I i II stopnia jest aktywny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie dostosowywania kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Wprowadzane zmiany w procesie nauczania są efektem współpracy, dyskusji z kadrami Uczelni, studentami i kadrami zarządzającą przedsiębiorstwami i instytucjami współpracującymi. Wśród interesariuszy wewnętrznych wskazać należy przede wszystkim studentów, którzy sygnalizowali potrzebę praktycznego kształcenia w zakresie zarządzania odnoszącego się do różnych aspektów funkcjonowania organizacji. Uwagi te pochodziły głównie od studentów studiów niestacjonarnych, którzy już pracując w różnego typu organizacjach odczuwają brak specjalistycznej wiedzy i umiejętności związanych z zarządzaniem w specyficznych obszarach działalności organizacji.

Interesariusze zewnętrzni to przedstawiciele organizacji współpracujących z Uczelnią, których wiedza i doświadczenie również wykorzystywana jest do opracowywania i doskonalenia koncepcji kształcenia. Uczelnia przedstawiła dokumentację potwierdzającą udział w rozszerzaniu oferty

specjalności interesariuszy zewnętrznych. Absolwenci WSZ-SW zajmujący kierownicze stanowiska także przyczyniają się do udoskonalania procesu kształcenia. Dużą rolę odgrywają rozmowy z nimi dotyczące przydatności nabytej w czasie studiów wiedzy i umiejętności w kolejnych fazach ich pracy. Analizując związek koncepcji kształcenia z obszarami działalności zawodowej i gospodarczej właściwymi dla kierunku zarządzania, można wskazać, że WSZ-SW kształci studentów w obszarze realnej wiedzy dotyczącej uwarunkowań i zasad funkcjonowania podmiotów tworzących system gospodarczy jak również umiejętności praktycznych dających kompetencje zarządcze, biznesowe i cyfrowe ściśle związane z różnymi dziedzinami działalności zawodowo-gospodarczej.

Obowiązujące dla kierunku zarządzanie efekty uczenia się zostały zatwierdzone Uchwałą nr 3 Senatu WSZ-SW z dnia 26 września 2019 r. W ramach sformułowanej koncepcji kierunku przyjęto określone założenia i cele, które sformułowane zostały w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji (patrz RS, s. 12-15), jak również sformułowane zostały efekty uczenia się (patrz RS, s. 4-11). Zgodnie z przyjętą uchwałą, dla studiów I i II stopnia sformułowanie efektów uczenia się odbyło się w sposób podwójny, jako „charakterystyki dla drugiego stopnia efektów uczenia się dla 6 poziomu dla kierunku zarządzanie” oraz „kierunkowe efekty uczenia się”. Tak rozbudowana charakterystyka jest niepotrzebna i niekonsekwentna. Wystarczające jest sformułowanie „kierunkowych efektów uczenia się”, które powinny odnosić się do charakterystyk sformułowanych w obowiązujących regulacjach, a nie w odniesieniu do regulacji wewnętrznej. Niezrozumiałe jest stworzenie własnych „charakterystyk efektów uczenia się dla 6 poziomu dla kierunku zarządzanie” oraz modyfikowanie w jej ramach kodów składnika opisu. W konsekwencji, w opisach kierunkowych efektów uczenia się, zatwierdzonych Uchwałą nr 3 Senatu WSZ-SW (patrz zał. 3), brakuje właściwych odniesień do obowiązujących regulacji. Zbyteczne są również wprowadzone tam uzupełnienia (nazwy kierunków).

W zakresie efektów kierunkowych dla studiów I stopnia zostało sformułowanych 39 efektów uczenia się (w tym 13 efektów w zakresie wiedzy, 17 w zakresie umiejętności i 9 w zakresie kompetencji społecznych). Dla studiów II stopnia zostało sformułowanych 41 efektów uczenia się (w tym 14 efektów w zakresie wiedzy, 16 w zakresie umiejętności i 11 w zakresie kompetencji społecznych). Ich ogólna liczba nie budzi zastrzeżeń. Można zauważyć, iż wśród opisanych efektów uczenia się dominują te związane z umiejętnościami, co jest uzasadnione mając na względzie profil praktyczny kierunku.

Na podstawie analizy sformułowanych efektów uczenia się należy zwrócić uwagę na następujące braki, tj. bardzo duży stopień ogólności tych efektów, sposób opisu efektów wiedzy na studiach I stopnia oraz wykorzystywane nieaktualnych nazwy dyscyplin naukowych. Z tego powodu zasadne byłoby dokonanie korekty sformułowanych efektów uczenia się.

Zgodnie z przyjętymi charakterystykami PRK dla Poziomu 6, na studiach I stopnia efekty uczenia się powinny zakładać opanowanie wiedzy poznawczej w stopniu „zaawansowanym” (P6S_WG), tymczasem opisane efekty wiedzy dla studiów I stopnia akcentują właściwy poziom zaawansowania wiedzy jedynie w odniesieniu do 3 efektów. W opisach innych efektów wiedzy, często tego poziomu wiedzy się nie charakteryzuje (patrz K1P_W03, K1P_W04 i K1P_W05) lub określa się go jako „podstawowy” lub „elementarny” (patrz K1P_W01, K1P_W04 i K1P_W12). Poza tym, w opisie wielu z tych efektów niedostatecznie zostały zasygnalizowane aspekty „zastosowań praktycznych tej wiedzy” (takie odniesienie ma miejsce w przypadku jednego efektu wiedzy, tj. K1P_W06). W przypadku części efektów uczenia się brakuje wskazania kontekstu wiedzy (patrz K1P_W08, K1P_W09, K1P_W10, i K1P_W12). W odniesieniu do efektów w zakresie umiejętności błędnie odniesiony jest efekt K1P_U06, który przypisany został do kategorii (kodu) P6S_UK.

Kolejną uwagę należy zwrócić na opisy części efektów, które są sformułowane bardzo ogólnie, co szczególnie odnosi się do efektów opisujących umiejętności i kompetencje. Na przykład za mało konkretne należy uznać sformułowanie „dyscyplin komplementarnych”, które zostało wykorzystane przy opisie efektów K1P_U03 i K1P_U16. Brakuje także określenia typu lub rodzaju informacji, które powinien wykorzystywać i oceniać student kierunku (patrz K1P_U08, K2P_U03, K2P_U04). W przypadku kompetencji społecznych, bardzo ogólnie zostały sformułowane efekty K1P_K01, K1P_K02, K1P_K04. Dla tych kompetencji zasadne byłoby sprecyzowanie rodzaju treści czy też problemu, których te kompetencja mają dotyczyć.

Innym problemem opisu efektów uczenia się jest nazewnictwo dyscyplin naukowych. Należy zwrócić uwagę, iż w opisie efektów uczenia się wykorzystuje się kategorie związane z nieobowiązującym już systemem podziału na dziedziny i dyscypliny naukowe. W opisach efektów uczenia się wykorzystuje się nazwy „nauki ekonomiczne” i „dyscyplina nauki o zarządzaniu” (patrz K1P_W02, K1P_U16), a nawet „nauk o zarządzaniu w dziedzinie nauk ekonomicznych” (patrz K1P_W01).

W przypadku efektów uczenia się sformułowanych dla studiów II stopnia warto zwrócić uwagę na błąd w symbolach efektów wiedzy przedstawionych w raporcie samooceny, gdzie wszystkie oznaczono tym samym symbolem, tj. K2P_W01. Tego błędu nie ma w Uchwale nr 3 Senatu. Warto także zwrócić uwagę, iż w grupie efektów wiedzy, jeden z nich odnosi się do profilu ogólnoakademickiego (patrz K2P_W08). Niezrozumiałe jest samo sformułowanie tego efektu, które zakłada znajomość tendencji rozwojowych „innych dyscyplin naukowych, do których jest przyporządkowany kierunek zarządzanie”. Problem ogólnego opisu efektów uczenia się także odnosi się do charakterystyk efektów dla II stopnia studiów (np. K2P_U04, K2P_U05, K2P_K01, K2P_K02, K2P_K03). Należy jeszcze zwrócić uwagę, iż opis efektu K2P_K06 jest niedokończony.

Analizując efekty uczenia z perspektywy przyjętej koncepcji kierunku trzeba zwrócić uwagę, iż w opisach efektów uczenia się daje się zauważyć wyraźny akcent na dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości (najczęściej opisywanej jako „nauki o zarządzaniu”), ale odniesień do dyscypliny ekonomia i finanse praktycznie nie ma. Zamiast tego stosuje się sformułowania „dyscyplina nauki ekonomiczne” czy też „dyscypliny komplementarne”, co jest nieprecyzyjne.

Analizując treści poszczególnych efektów uczenia się zasadne jest zwrócenie uwagi na rozdrobnienie niektórych efektów. Należałoby zastanowić się czy nie byłoby właściwe nadanie szerszego znaczenia niektórym kategoriom efektów uczenia się poprzez ich połączenie. W tej kwestii, dobrym przykładem mogą być dwa efekty wiedzy o bardzo podobnej treści, tj. K2P_W12 i K2P_W13. Rekomenduje się szersze i łączne ujęcie wskazanych efektów.

W opisanym zestawie efektów uczenia się kierunku zarządzanie uwzględniono umiejętności komunikowania się w języku obcym. W przypadku studiów II stopnia zawarty został akcent na umiejętności komunikacyjne odnoszące się do specjalistycznej terminologii.

W ocenie ogólnej należy zwrócić uwagę, iż sformułowane dla kierunku zarządzanie efekty uczenia się wymagają uaktualnienia oraz rozwinięcia opisu w celu wykazania specyfiki działalności zawodowej właściwej dla tego kierunku zarządzanie. Poprawa tego opisu powinna pozwolić w sposób bardziej jednoznaczny rozwinąć system weryfikacji tych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁷(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Można potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni. Kierunek przypisano do dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości oraz do dyscypliny dodatkowa ekonomia i finanse i można potwierdzić, iż koncepcja i cele kształcenia właściwie mieszczą się w tych dyscyplinach. Koncepcja kształcenia zakłada stałe dostosowanie procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, można zatem sformułować ocenę, iż zakłada się uwzględnianie postępu w obszarze działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy.

W zakresie kierunkowych efektów uczenia się, zasadnicze nieprawidłowości dotyczą opisu tych efektów, który w sposób niewystarczający odnoszą się do dyscyplin wskazanych jako wiodąca i dodatkowa, zwłaszcza w zakresie umiejętności i kompetencji. Wskazane braki dotyczą:

1. Opisu efektów wiedzy na I stopniu studiów, które niewłaściwie odzwierciedlają stopień zaawansowania wiedzy;
2. Wykorzystania nieaktualnych nazw dyscyplin naukowych w opisach efektów uczenia się;
3. Dużej ogólności opisu wielu umiejętności i kompetencji społecznych, które w ten sposób dość niejednoznacznie przypisują efekty uczenia się do dyscypliny wiodącej.

Brak konsekwencji w tym zakresie skutkuje niewystarczającym odniesieniem efektów uczenia się do przyjętej koncepcji kierunku zarządzanie, w której dyscyplina wiodącą są nauki o zarządzaniu i jakości, a dyscyplina dodatkową ekonomia i finanse.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Należy skorygować opis efektów uczenia się z uwzględnieniem właściwego stopnia zaawansowania wiedzy na studiach I stopnia zgodnie z 6 PRK.
2. Należy skorygować opis efektów uczenia się tak aby uwzględnić aktualne nazwy dyscyplin naukowych.
3. Należy skorygować opis efektów odnoszących się do umiejętności i kompetencji społecznych, poprzez ich uszczegółowienie, opisanie z perspektywy dyscypliny wiodącej i dodatkowej.

---

⁷W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

W Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej programy studiów zatwierdzane są uchwałą Senatu WSZ-SW. Analiza przedłożonej dokumentacji pozwala zauważyć, iż sam program studiów jest regulowany dodatkowymi decyzjami (uchwałami), co bardzo komplikuje jego przejrzystość. Poza uchwałami w sprawie programów studiów, w innych regulacjach (uchwałach) rozstrzyga się o strukturze przedmiotów oraz specjalnościach i przedmiotach specjalnościowych. Tak skomplikowany zestaw decyzji utrudnia orientację w całości programu studiów. Rekomenduje się objęcie wszystkich wymienionych decyzji dotyczących programów studiów jedną uchwałą (decyzją).

Obowiązujące aktualnie programy studiów zostały zatwierdzone Uchwałą nr 3 Senatu WSZ-SW z 26 września 2019 r. oraz Uchwałą nr 10 Senatu WSZ-SW z 5 czerwca 2020 r. W ramach programu studiów na roku 2019/2020 (patrz Uchwały nr 3 Senatu WSZ-SW z 26 września 2019 r.) zatwierdzono „plany studiów I i II stopnia” oraz efekty uczenia się (w tym efekty kierunkowe i efekty specjalnościowe). W tej regulacji brakuje przedmiotów specjalnościowych. W ramach programu studiów na rok 2020/2021 (patrz Uchwały nr 10 Senatu WSZ-SW z 5 czerwca 2020 r.) zatwierdzono tylko „plan studiów I stopnia” (z podziałem na studia stacjonarne i niestacjonarne) oraz „plan studiów II stopnia”. W tej ostatniej decyzji nie zostały przedstawione efekty uczenia się. Brak efektów uczenia się świadczy o niekompletności opisu programu studiów dla toku studiów rozpoczętego w roku 2020/2021.

Wymienione powyżej „plany studiów” stanowią wykaz i opis przedmiotów, sposób sprawdzania efektów uczenia się, formę i liczbę godzin zajęć, liczbę punktów ECTS oraz podział na przedmioty obowiązkowe i do wyboru. Przedstawiony w planach studiów podział na przedmioty jest ograniczony wyłącznie do przedmiotów obowiązkowych i wybieralnych (bez wymienienia przedmiotów specjalnościowych, zostały one opisane jako „przedmioty specjalnościowe”). W osobnych decyzjach uchwała się strukturę przedmiotów (patrz Uchwała nr 12 senatu WSZ-SW z 26 września 2019 r. oraz Uchwała nr 11 Senatu WSZ-SW z 5 czerwca 2020 r.) oraz specjalności i przedmioty specjalnościowe (patrz Uchwała nr 3 z 27 czerwca 2019 r.). Te ostatnie dokumenty przedstawiają jedynie nazwy przedmiotów (bez informacji o liczbie punktów ECTS). W efekcie brakuje dokumentu, w którym prezentowano by w sposób kompleksowy program studiów, w którym uwzględniano by funkcjonujący w WSZ-SW podział na grupy przedmiotów (treści programowe) oraz przypisane im punkty ECTS. Taki podział jest demonstrowany na stronie internetowej WSZ-SW.

Zgodnie z przyjętym programem kierunku zarządzanie, na studiach I stopnia realizowane treści programowe dzielą się na treści (przedmioty) ogólne (razem 6 przedmiotów i 16 p. ECTS), treści (przedmioty) podstawowe (razem 8 przedmiotów i 53 p. ECTS), treści (przedmioty) kierunkowe (razem 16 przedmiotów i 61 p. ECTS) oraz treści (przedmioty) specjalizacyjne i specjalnościowe (razem 14 przedmiotów i 47 p. ECTS). Na studiach II stopnia realizowane treści programowe dzielą się na treści programowe (razem 5 przedmiotów i 26 p. ECTS), treści kierunkowe (razem 10 przedmiotów i 29 p. ECTS) oraz treści specjalizacyjne i specjalnościowe (razem 15 przedmiotów i 47 p. ECTS). Na wszystkich stopniach studiów, w ramach treści specjalizacyjnych i specjalnościowych realizowane są m.in. 4 przedmioty specjalnościowe. W ocenie ogólnej należy uznać, iż treści programowe są standardowe dla kierunku zarządzania, a ich podział na grupy przedmiotów (treści) nie budzi wątpliwości. Nieczytelna jest jedynie grupa treści określanych jako „specjalizacyjne

i specjalnościowe”. Nazwa ta jest myląca, gdyż obejmuje ona różne zajęcia (treści). Część z tych zajęć to przedmioty nie związane z wybraną przez studenta specjalnością i odnoszą się do różnych obszarów zarządzania. Rekomenduje się uporządkowanie tej grupy treści w taki sposób, aby jednoznacznie wskazane było, które z nich związane są z wybraną specjalnością, a które są jedynie wybieralne.

Analiza ogólna treści programowych, w kontekście przyporządkowania kierunku do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscypliny ekonomia i finanse, nie budzi istotniejszych zastrzeżeń. Analiza zajęć klasyfikowanych do przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych pozwala ocenić, iż są to treści programowe typowe dla kierunków przypisanych do dyscyplin nauka o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, zarówno na studiach I i II stopnia. Treści te są kompleksowe, gdyż obejmują różne zajęcia przypisane do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (np. na studiach I stopnia są realizowane zajęcia od *podstaw organizacji i zarządzania po zarządzanie produkcją* czy też *podstawy rachunkowości finansowej*) oraz dyscypliny ekonomia i finanse (np. na studiach I stopnia są realizowane zajęcia zarówno z *makro- i mikroekonomii*, jak również *statystyki opisowej*). Podobny przekrój zajęć, przypisany do dyscypliny wiodącej i dodatkowej, daje się zauważyć na studiach II stopnia. Porównanie informacji o treściach programowych zamieszczonych w planach studiów oraz na stronie internetowej można zauważyć rozbieżności w prezentacji tych informacji. Z uzyskanych informacji wynika, iż są one nieaktualne.

Zgodnie z przyjętą koncepcją kierunku, kształcenie studentów rozwijane jest w ramach specjalności. Na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) oferta programowa kierunku zarządzanie WSZ-SW przewiduje kształcenia w zakresie relatywnie dużej liczby, 22 specjalności, tj. *zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie innowacjami, zarządzanie projektami, finansów i bankowości, zarządzanie jakością, rachunkowość, zarządzanie klastrami, logistyka, zarządzanie personelem, zarządzanie sieciami handlowymi, marketing, coaching, zarządzanie w administracji, menadżer sportu, zarządzanie bezpieczeństwem, zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym, zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym, zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii, zarządzanie biurem, zarządzanie firmą rodzinną, zarządzanie produktami chemicznymi i ich utylizacją oraz zarządzanie cyberbezpieczeństwem*. W ramach każdej specjalności realizuje się 4 przedmioty specjalnościowe, za które student może łącznie uzyskać 12 punktów ECTS (po 3 punkty ECTS za każdy przedmiot). W świetle uzyskanych informacji, na przestrzeni ostatnich 3 lat uruchomiona została większość specjalności zarówno na studiach I i II stopnia. W roku akademickim 2018/2019 i 2019/2020 zostało uruchomionych 15 specjalności, a w roku 2020/2021 17 specjalności. Analiza nazw specjalności i treści programowych realizowanych na studiach I stopnia pozwala w większości zaklasyfikować je do kierunku zarządzanie. W ramach kierunku zarządzanie nie powinna jednak być realizowana specjalność finanse i bankowość (gdzie 2 z 4 przedmioty odnoszą się do dyscypliny ekonomia i finanse), która jest przypisana kierunkom finanse i rachunkowość. Taki kierunek studiów nie jest realizowany na Uczelni. W zakresie przedmiotów specjalności dyskusyjne są treści na specjalności *zarządzanie klastrami* (część przedmiotów należałoby zaklasyfikować do dyscypliny ekonomia i finanse). Nazwa tej specjalności wskazuje, iż treści programowe powinny dotyczyć zarządzania, tymczasem realizowane są takie zajęcia jak *klastry w Polsce*, czy *klastry w świecie*. Mając na względzie nazwę specjalności, która powinna mieć charakter zdecydowanie praktyczny, zasadne byłoby rozwijanie treści programowych adekwatnych dla zarządzania.

Na studiach II stopnia (niestacjonarnych) oferta programowa kierunku zarządzanie przewiduje kształcenia w zakresie 22 specjalności, tj. *zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie innowacjami, zarządzanie projektami, finansów i bankowości, zarządzanie jakością, rachunkowość, zarządzanie*

klastrami, zarządzanie w logistyce, zarządzanie personelem, marketing, coaching, zarządzanie w administracji, menadżer sportu, zarządzanie bezpieczeństwem, zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym, zarządzanie placówką ochrony zdrowia, zarządzanie w oświacie, zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym, zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii, zarządzanie firmą rodzinną, zarządzanie produktami chemicznymi i ich utylizacją oraz zarządzanie cyberbezpieczeństwem. W większości przypadku nazwy specjalności na studiach II stopnia powielają się z nazwami specjalności na studiach I stopnia. Tak jak to można było zauważyć na studiach I stopnia, analiza nazw specjalności i treści programowych realizowanych na studiach II stopnia pozwala w większości zaklasyfikować je do kierunku zarządzanie. Tak jak to wskazano w przypadku studiów I stopnia, w ramach kierunku zarządzanie nie powinna być realizowana specjalność *finanse i bankowość*. Analiza treści programowych ocenianych specjalności pozwala zauważyć, iż na jednej specjalności realizowane są te same przedmioty co na specjalnościach I stopnia (patrz zarządzanie klastrami). Na studiach II stopnia, tak samo jak na studiach I stopnia, na przestrzeni ostatnich 3 lat uruchomiona została większość oferowanych specjalności z. W roku akademickim 2018/2019 zostało uruchomionych 15 specjalności, w roku 2019/2020 14 specjalności, a w roku 2020/2021 17 specjalności.

W świetle dokumentacji, na kierunku studiów nie są prowadzone zajęcia w j. angielskim. Nauka j. obcych odbywa się w ramach lektoratów.

Obciążenia godzinowe studentów są poprawne. Na studiach I stopnia wynoszą one 184 punkty ECTS (tj. 2807 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz 1877 godzin na studiach niestacjonarnych), a na studiach II stopnia 126 punktów ECTS (1185 godzin zajęć). Na studiach stacjonarnych student uzyskuje wymagane 50% procent punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego.

Analiza sylabusów pozwala zauważyć, iż najczęściej poprawnie jest dokonywana ogólna kalkulacja obciążeń na poziomie pojedynczego kursu. W przypadku kilku sylabusów można zauważyć braki w kalkulacji obciążeń pracą studenta (np. *logistyka usług transportowych, społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa na zarządzanie łańcuchem dostaw, zarządzanie logistyką usług, zarządzanie łańcuchem zimna, zarządzanie transportem i spedycją*).

Obowiązujący na kierunku zarządzanie program umożliwia studentom wybór zajęć w wymaganym wymiarze 30% liczby punktów ECTS. Ten aspekt funkcjonowania procesu dydaktycznego regulowany jest Zarządzeniem Rektora nr 9 z 16 lipca 2019 r., które określa ogólne zasady wyborów przedmiotów oraz sposób wyboru tych zajęć. Na studiach I stopnia, student dokonuje wyboru 4 z 11 przedmiotów w ramach modułu przedmiotów kierunkowych oraz wyboru jednej z 22 specjalności, która obejmuje 4 przedmioty specjalnościowe. Na studiach II stopnia student dokonuje wyboru 3 z 9 przedmiotów w ramach modułu przedmiotów kierunkowych oraz wyboru jednej z 22 specjalności, która obejmuje 4 przedmioty specjalnościowe. Obowiązujący zatem program studiów kierunku zarządzanie pozwala studentom na wymaganą elastyczność kształtowania ścieżki kształcenia.

Zgodnie z raportem samooceny na ocenianym kierunku zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisana jest przynajmniej połowa łącznej liczby punktów ECTS. Na studiach I stopnia zajęciom tym jest przypisanych 78% punktów, a na studiach II stopnia 58%. Analiza przedmiotów wskazanych w raporcie samooceny jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (patrz RS zał. 1, tab. 4) pozwala uznać, iż są one poprawne. Na kierunku studiów realizowane są zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przypisana jest wymagana liczba punktów ECTS. W kalkulacji obciążenia godzinowego oraz punktów ECTS daje się zauważyć wymagany udział praktyk. Analiza programu kierunku zarządzanie WSZ-SW, na poziomie przyjętej koncepcji kierunku, pozwala

zauważyć, iż dominują tradycyjne formy dydaktyczne, tj. wykłady, ćwiczenia, warsztaty oraz laboratoria. W przyjętej koncepcji, zarówno warsztaty, ćwiczenia jak i laboratoria traktuje się jako zajęcia praktyczne. W programie wyraźnie przeważają formy zajęć, pozwalające na aktywizowanie studentów. Wraz z praktykami stanowią one od 76 do 82% ogólnej liczby godzin zajęć. Na studiach I stopnia dominującymi metodami kształcenia są wykłady, warsztaty i ćwiczenia, a na studiach II stopnia warsztaty i wykłady. Zaskakujące jest brak ćwiczeń jak metody kształcenia na studiach II stopnia. W świetle uzyskanych wyjaśnień, ćwiczenia sprowadzają się do rozwiązywania zadań i analizy przykładów. Z kolei formuła warsztatów odnosi się do zagadnień problemowych co jest specyficzne dla studiów II stopnia. Analiza treści programowych nie zawsze uzasadnia taką dominację warsztatów na studiach II stopnia. Występują tam także kursy, które wiążą się nie tylko z dyskusją problemową, ale także z rozwiązywaniem zadań, np. *badania operacyjne, ilościowe techniki w zarządzaniu, prognozowanie i symulacje*.

Analiza sylabusów pozwala zauważyć, iż w wykorzystaniu metod kształcenia ma miejsce duża niejednoznaczność. W przypadku niektórych przedmiotów (sylabusów) w sposób zamienny traktowane są ćwiczenia i warsztaty. W przyjętej koncepcji (jak również definicjach zawartych w sylabusach) ćwiczenia traktuje się jako uzupełnienie wykładu. Trzeba także zwrócić uwagę na to, iż w sylabusach bardzo często pojawiają się błędy polegające na tym, iż ten sam kurs opisywany jest zarówno jako ćwiczenia i warsztaty (np. klasyfikowany jest jako ćwiczenia, a przy kalkulacji obciążeń wskazywany jest jako warsztaty, i odwrotnie). Sytuację taką można zaobserwować w odniesieniu do przedmiotów: *administracja samorządowa, zespólona i niezespólona, audit systemu zarządzania jakością wg ISO 9001, audit systemu zarządzania przedsiębiorstwem, makroekonomia, mikroekonomia, negocjacje, mediacje, zarządzanie konfliktem, organizacja i praca biura, organizacji i zarządzanie w administracji publicznej, prowadzenie negocjacji handlowych, public relations, rola i zadania współczesnego menadżera, techniki i narzędzia w coachingu, zarządzanie jakością w ochronie zdrowia*. Inną z zaobserwowanych niekonsekwencji, jest planowanie ćwiczeń w ramach wykładu, co burzy przyjęty porządek koncepcyjny w organizacji zajęć dydaktycznych (patrz sylabus: *analiza wartości w przedsiębiorstwie*). Wszystkie te przykłady wskazują, iż przyjęty podział na ćwiczenia i warsztaty jest niejednoznaczny i bardzo często jest traktowany jako alternatywny.

Mając na względzie profil praktyczny kierunku, warto zwrócić uwagę, iż w programach zajęć w niewielkim stopniu wykorzystuje się oprogramowanie komputerowe, szczególnie na zajęciach z zakresu *rachunkowości, zarządzania projektami* czy też *logistyki*. Warto zwrócić uwagę, iż Uczelnia oferuje osobne specjalności dedykowane tym zagadnieniom, na których tego rodzaju umiejętności są niezbędne. Współcześnie, wykorzystanie nowoczesnego oprogramowania stanowi istotną umiejętność absolwenta kierunku, szczególnie o profilu praktycznym. Samo omawianie tych rozwiązań nie stwarza wystarczającej podstawy do rozwijania umiejętności praktycznych.

W świetle informacji zawartych w raporcie samooceny na kierunku zarządzanie nie prowadzi się zajęć e-learningowych. W związku z panującym w naszym kraju stanem pandemicznym, Uczelnia przystąpiła do realizacji zajęć w systemie zdalnym od semestru letniego 2019/2020. Wówczas zajęcia były prowadzone z wykorzystaniem platform Webex i Zoom. Uczelnia dokonała niezbędnego zakupu sprzętu i licencji do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na początku semestru zimowego 2020/2021, przez bardzo krótki czas, podjęto w WSZ-SW próbę prowadzenia zajęć w systemie hybrydowym. Polegał on na tym, iż część studentów przychodziła na zajęcia do WSZ-SW, a część brała udział w zajęciach zdalnych (potem studenci zamieniali się). W późniejszym okresie WSZ-SW przeszła całkowicie na realizację zajęć w systemie zdalnym, z wykorzystaniem platformy Zoom. W celu realizacji zajęć w systemie zdalnym studenci otrzymują

droga mailową linki i hasła do zajęć. Na Uczelni zorganizowane są sale, w których jest możliwe prowadzenia zajęć z wykorzystaniem techniki nauczania na odległość.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, zarówno dla praktyk realizowanych na studiach I stopnia, jak i na studiach II stopnia. Analiza sylabusów praktyk na studiach I stopnia i studiach II stopnia wskazuje, że występują pomiędzy nimi różnice zarówno na poziomie treści programowych, jak i założonych efektów uczenia się. Treści programowe i efekty uczenia się dla praktyk na drugim stopniu studiów zakładają pogłębienie umiejętności i kompetencji zdobytych na I stopniu. Widać więc założoną w koncepcji praktyk progresję w zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji przez studentów. Treści programowe określone dla praktyk są właściwie dobrane, aby przygotować studentów do przyszłej pracy zawodowej.

Praktyka zawodowa jest prawidłowo umieszczona w planie studiów, co umożliwia wykorzystanie w trakcie odbywania praktyk zawodowych wiedzy teoretycznej wcześniej zdobytej w ramach zajęć dydaktycznych (praktyka jest realizowana w semestrach III-VI dla studiów I stopnia i III-IV dla studiów II stopnia).

Wymiar praktyk zawodowych na I stopniu studiów wynosi 960 godzin, a na II stopniu: 480 godzin. Do tego wymiaru godzinowego przypisane jest odpowiednio 32 punkty ECTS (studia I stopnia) i 16 punktów ECTS (studia II stopnia) – są to właściwe wartości.

Analiza partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie realizacji praktyk wskazuje, że dobór miejsc odbywania praktyk jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia i daje szansę na osiągnięcie przez studentów zdefiniowanych dla praktyk efektów uczenia się. Praktyki studenckie studentów realizowane są w takich organizacjach jak: przedsiębiorstwa usługowe, przedsiębiorstwa produkcyjne, firmy logistyczne, firmy telekomunikacyjne, przedsiębiorstwa transportowe. Należy jednak zaznaczyć, że większość studentów kierunku korzysta z możliwości zaliczania praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego, pracy zawodowej, prowadzonej działalności gospodarczej. W roku akademickim 2019/2020 było to niemal 80% studentów na niestacjonarnych studiach I stopnia, ponad 85% studentów na niestacjonarnych studiach II stopnia. Tylko na studiach stacjonarnych I stopnia większość studentów realizowała faktyczne praktyki zawodowe (13 z 19 studentów).

Obok faktycznej realizacji praktyk regulamin praktyk studenckich (Zarządzenie Rektora nr 20 2020/2021 z dnia 29 października 2020 r.) umożliwia studentom zaliczenie studenckiej praktyki zawodowej bez obowiązku jej odbycia. Możliwość taka występuje w przypadku studentów, którzy:

1. wykonują pracę zarobkową związaną z kierunkiem studiów, jeżeli charakter tej pracy spełnia wymagania programu studenckich praktyk zawodowych;
2. wykonywali, w okresie ostatnich 5 lat, przez okres odpowiadający co najmniej wymiarowi godzinowemu praktyki (zgodnie z regulaminem praktyk liczba wymaganych godzin praktyk w zależności od stopnia studiów), pracę zarobkową w instytucji gwarantującej uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych;
3. prowadzą lub prowadzili, w okresie ostatnich 5 lat własną działalność gospodarczą związaną z kierunkiem studiów;
4. są członkami rad nadzorczych lub zarządczych podmiotów gospodarczych;
5. odbyli praktykę zawodową w toku studiów w innej Uczelni.

Jak wskazano powyżej znacząca większość studentów korzysta z różnych form zaliczania praktyk bez obowiązku ich odbycia. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że w roku akademickim 2019/2020 studenci zaliczali praktyki zawodowe w oparciu o możliwości wskazane w punktach 1 (wykonywana praca zawodowa), 3 (prowadzona działalność gospodarcza) i 4 (członkostwo rad nadzorczych lub zarządczych podmiotów gospodarczych).

Zarówno w przypadku faktycznie realizowanych praktyk, jak i zaliczania praktyk bez obowiązku ich odbycia kluczową rolę w ocenie stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się ma uczelniany opiekun praktyk, który posiada ku temu odpowiednie kompetencje i doświadczenie. W przypadku faktycznie realizowanych praktyk podstawą oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się jest analiza dziennika praktyk. W dzienniku praktyk, obok opisu wykonywanych zadań, zawarta jest bardzo krótka opinia studenta na temat odbytych praktyk i bardzo krótka opinia przedstawiciela zakładu pracy. Brak jest odniesienia do efektów uczenia się w dziennikach praktyk. Brak również innych dokumentów umożliwiających w sposób bezpośredni ocenę odnoszącą się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Opiekunowie praktyk w miejscu odbywania praktyk nie są co do zasady informowani o szczegółowej liście założonych dla praktyk studenckich efektów uczenia się (opiekunowie praktyk w miejscach odbywania praktyk otrzymują ramowy program praktyk, który tylko do pewnego stopnia pozwala zapoznać opiekunów praktyk z informacjami w tym zakresie – zawiera on bowiem ogólnie sformułowaną informację o efektach uczenia się, ale nie są one szczegółowo wymienione w tym dokumencie). W przypadku zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej, prowadzonej działalności gospodarczej, czy z tytułu zasiadania w organach nadzorczych lub zarządczych brak jest faktycznych podstaw do oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Przekazywana wraz z wnioskiem o zaliczenia praktyki dokumentacja na to nie pozwala (np. w przypadku zaliczania praktyk zawodowych na podstawie faktu zasiadania studenta w organach zarządczych podmiotów gospodarczych ogranicza się ona do wyciągu z KRS potwierdzającego ten fakt). Analiza stanu faktycznego wskazuje, że uczelniany opiekun praktyk w przypadku wątpliwości przeprowadza rozmowę ze studentami, aby potwierdzić charakter wykonywanych działań (np. w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej opiekun w trakcie rozmowy weryfikuje czy student, w ramach prowadzonej działalności, realizuje działania z obszaru zarządzania). Decyzję o zaliczeniu praktyki zawodowej bez obowiązku jej odbycia podejmuje dziekan po zasięgnięciu opinii opiekuna praktyk. W ocenie zespołu oceniającego powyższe rozwiązania nie umożliwiają kompleksowej i odnoszącej się do każdego z zakładanych efektów uczenia się oceny, zwłaszcza w przypadku zaliczania praktyk bez obowiązku ich odbycia.

Dobór miejsc odbywania praktyk (w przypadku faktycznej realizacji praktyk przez studentów) jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia, co w teorii powinno zapewnić studentom infrastrukturę i wyposażenie umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Brak jest jednak kontroli ze strony Uczelni nad tym aspektem organizacji praktyk. Praktyki nie są hospitowane, a dobór miejsc odbywania praktyk jest weryfikowany w momencie zgłaszania miejsca odbywania praktyk przez studentów. Brak jest możliwości weryfikacji tego aspektu w przypadku zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej, prowadzonej działalności gospodarczej. Brak jest również prowadzonej przez Uczelnię weryfikacji kompetencji zakładowych opiekunów praktyk.

W warunkach pandemicznych praktyki zawodowe realizowane są co do zasady w tym samym trybie co w okresie przed pandemią, z uwzględnieniem konieczności nadania części działań zakładów pracy, a co za tym idzie praktykantów, formy zdalnej. Uczelnia przewidziała możliwość skrócenia wymiaru praktyk w związku z brakiem możliwości kontynuowania praktyki, ale jak dotąd to rozwiązanie nie

było stosowane. Dodatkowo Uczelnia wprowadziła możliwość zaliczania praktyk w okresie pandemii w formie zajęć symulowanych, projektów praktycznych realizowanych przez studentów pod nadzorem nauczycieli akademickich. Do dzisiaj jednak żaden student kierunku zarządzanie nie skorzystał z tej możliwości.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte zasady zawarte w regulaminie praktyk, udostępnionym studentom na stronie internetowej Uczelni. Dodatkowo organizowane jest spotkanie z opiekunem praktyk służące przekazaniu informacji w zakresie organizacji, trybu zaliczania praktyk.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że co do zasady wskazanie miejsca odbywania praktyk jest zadaniem studentów. Zgodnie z filozofią Uczelni ma to być elementem nauki samodzielności i aktywności na rynku pracy. W przypadku braku możliwości wskazania miejsc odbywania praktyk przez studenta Uczelnia wspiera studentów w oparciu o katalog partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego. Brak jest jasno określonych kryteriów jakościowych doboru miejsc odbywania praktyk przez studenta. Wskazane są raczej typy podmiotów, w których praktyki powinny być realizowane. Dobór miejsc odbywania praktyk kontrolowany jest przez uczelnianego opiekuna praktyk w momencie zgłoszenia potencjalnego miejsca odbywania praktyk przez studenta, który podejmuje decyzję co do zgodności miejsca oraz programu praktyk z kierunkiem zarządzanie.

Rekomenduje się jasne określenie kryteriów jakościowych doboru miejsc odbywania praktyk i większą aktywność Uczelni we wskazaniu i wyborze miejsc odbywania praktyk.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że po odbyciu praktyk uczelniany opiekun praktyk przeprowadza rozmowy ze studentami mające na celu ocenę miejsca odbywania praktyk, ich organizację. Wyniki tych analiz są przedmiotem dyskusji w ramach Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że z uwagi na fakt, że wnioski z tych przeglądów nie wskazywały na potrzeby wprowadzania zmian w programie praktyk, czy ich organizacji, to takie znaczące zmiany nie były dotąd wprowadzane.

Organizacja i sekwencja zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem nie budzi zastrzeżeń zarówno w odniesieniu do studiów I i II stopnia. Na studiach stacjonarnych zajęcia realizowane się w ciągu tygodnia. Według aktualnych harmonogramów zajęcia zostały zaplanowane we wtorki, środy i czwartki, w godzinach przedpołudniowych. Na studiach niestacjonarnych zajęcia organizowane są w piątki (w godzinach popołudniowych) oraz w soboty i niedziele. Analiza planów studiów pozwala zauważyć, iż w WSZ-SW zajęcia weekendowe planuje się według przyjętych zasad, tzn. w soboty i niedziele zajęcia realizowane między godziną 8.00 a 20.00, a w piątki między godziny 15:45 a 20:00. W czasie zjazdów organizowanych w weekendy planowana jest przerwa. W przyjętej organizacji procesu uczenia się uwzględnia się czas przeznaczony na ocenę efektów uczenia się, a w obowiązującym regulaminie studiów formułuje się zasady dostarczania studentom informacji zwrotnej o uzyskanych ocenach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku realizowane są treści programowe właściwe dla dyscypliny wskazanej jako wiodąca, tj. nauki o zarządzaniu i jakości, oraz dyscypliny dodatkowej. Przygotowane plany studiów

zawierają większość z wymaganych charakterystyk programów studiów, a ponadto spełniają wymagania dotyczące udziału zajęć wybieralnych, kształcenia w zakresie języka obcego. Spełnione są także wymagania dotyczące udziału zajęć z zakresu nauk humanistycznych. Prawidłowo dobrane są metody kształcenia w zakresie przekazywania wiedzy. W okresie pandemii realizacja zajęć odbywa się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zasadnicze braki dotyczą:

1. W ramach uchwał związanych z programem studiów na rok 2019/2020 zawarte są wszystkie wymagane decyzje, ale w przypadku uchwał dotyczących programu studiów na rok 2020/2021 brakuje efektów uczenia się oraz opisu specjalności i przedmiotów specjalnościowych. W tym zakresie decyzja dotycząca programu studiów na rok 2020/2021 jest niekompletna, w świetle zapisów ustawowych określających zawartość programu studiów.
2. W ramach kierunku zarządzanie oferuje się specjalność *finanse i bankowość*, która jest specjalnością przypisaną do innego kierunku, do kierunku finanse i rachunkowość, w efekcie czego dominują tam treści specjalnościowe związane są z dyscypliną ekonomia i finanse. Należy zwrócić uwagę, iż Uczelnia prowadzi kształcenie na jednym kierunku, tj. kierunku zarządzanie.
3. W ramach przyjętych form zajęć, niejednoznacznie stosuje się ćwiczenia i warsztaty. Bardzo elastycznie łączy się te metody z wykładami, a w sylabusach traktuje się te metody zamiennie. Niejednokrotnie, w ramach opisu tego samego kursu zamiennie klasyfikuje się te zajęcia jako ćwiczenia i warsztaty.
4. Na kierunku w niewielkim stopniu wykorzystuje się w oprogramowanie komputerowe na zajęciach. Ich omawianie nie stanowi wystarczających podstawy do rozwijania umiejętności praktycznych studentów

Znacząca większość studentów korzysta z różnych form zaliczania praktyk studenckich bez obowiązku ich odbycia. Osiąganie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, to jest opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię. Obecnie metoda organizacji praktyk studenckich dla kierunku zarządzanie nie umożliwia ich realizacji w ten sposób (za wyjątkiem niewielkiej grupy studentów realizujących faktycznie praktyki studenckie). Nie ma przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu.

Zarówno w przypadku faktycznie realizowanych praktyk, jak i zaliczania praktyk bez obowiązku ich odbycia metoda weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się nie jest wystarczająca dla rzeczywistej oceny ich osiągnięcia.

Brak jest również kontroli ze strony Uczelni nad infrastrukturą i wyposażeniem umożliwiającym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się dokonanie korekty zawartości uchwał dotyczących programów studiów oferowanych na kierunku zarządzanie, na studiach I i II stopnia.
2. Zaleca się skorygowanie założeń dotyczących wykorzystania ćwiczeń i warsztatów jako formy zajęć, w celu jednoznacznego zaklasyfikowania prezentowanych tam metod dydaktycznych do ćwiczeń lub warsztatów.
3. Zaleca się skorygowanie oferty specjalności na kierunku oraz przedmiotów specjalnościowych w celu dopasowania ich do specyfiki kierunku zarządzanie.
4. Zaleca się zwiększenie wykorzystania programów komputerowych na zajęciach ze studentami.
5. Zaleca się opracowanie systemu weryfikacji efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych, który umożliwiłby faktyczną, rzetelną ocenę osiągnięcia tych efektów przez studentów w ramach praktyk zawodowych.
6. Zaleca się weryfikację regulaminu praktyk z uwzględnieniem art. 71 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w odniesieniu do potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia.
7. Zaleca się wypracowanie systemu i metod weryfikacji i kontroli kompetencji zakładowych opiekunów praktyk oraz infrastruktury i miejsc odbywania praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W świetle analizowanej dokumentacji zasady rekrutacji na studia są regulowane uchwałami Senatu WSZ-SW. Ostatnia taka regulacja została wprowadzona Uchwałą nr 4 Senatu WSZ-SW z 5 czerwca 2020 r. i stanowiła ona uzupełnienie do Uchwały nr 2 Senatu WSZ-SW z 26 września 2019 r. Kandydaci przyjmowani są według kolejności zgłoszeń w granicach limitów przyjęć określonych w uchwale Senatu WSZ-SW na dany rok akademicki. Warunkiem przyjęcia na studia I stopnia jest przedstawienie świadectwa maturalnego lub świadectwa dojrzałości, a w przypadku ukończenia szkoły średniej za granicą – świadectwa lub innego dokumentu uznanego za równoważny odpowiedniemu polskiemu świadectwu dojrzałości. Przy rekrutacji na studia I stopnia jest brana pod uwagę znajomość języka obcego. Warunkiem rekrutacji na studia II stopnia jest przedstawienie dyplomu licencjata, inżyniera, magistra lub równorzędny. W przypadku osoby, które ukończyły studia na innym kierunku niż zarządzanie, warunkiem przystąpienia do studiów jest uzupełnienie tzw. różnic programowych, które wyznacza Dziekan. Przyjęte rozwiązanie uzupełniania różnic programowych należy ocenić pozytywnie, gdyż umożliwia uzupełnienie wiedzy i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach II stopnia. W świetle analiz dokumentacji należy uznać, iż ogólne warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu na studia na kierunku zarządzanie, ale trudno uznać, iż są selektywne.

Kompetencje cyfrowe oraz wymagania sprzętowe nie są wskazywane w zasadach rekrutacji i nie są warunkiem podjęcia studiów. Uczelnia deklaruje możliwość wsparcia dla kandydatów poprzez wypożyczenie sprzętu (laptopów) do wykorzystania przez studentów w kształceniu zdalnym.

W ramach regulacji uczelnianych przewidziana jest procedura potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Została ona określona w ramach regulaminu potwierdzania

efektów uczenia się, zatwierdzonego Uchwałą nr 10 Senatu WSZ-SW z dnia 26 września 2019 r. Ponadto, została ona zawarta w Uczelnianym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia, w punkcie „procedura potwierdzania efektów uczenia się dla kandydatów na studia I i II stopnia”. Przyjęte rozwiązania opierają uznanie efektów uczenia się na dwóch kryteriach, tj. posiadaniu stosownego świadectwa lub dyplomu oraz doświadczeniu zawodowym (sformułowanym jako konkretny okres doświadczenia zawodowego). W ramach sformułowanej regulacji są przewidziane procedury postępowanie, a zasady są sformułowane bardzo ogólnie. W świetle informacji uzyskanych w czasie wizytacji, w ciągu ostatnich 5 lat nie odnotowano przypadku ubiegania się o potwierdzenie tego rodzaju efektów. Z tego powodu trudno jest zweryfikować przyjęty system potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.

Warunki przyjęcia na studia w wyniku przejścia z innej uczelni są określone w ramach regulaminu studiów WSZ-SW (patrz regulamin studiów, s. 4). Przyjęte tam zasady nie budzą zastrzeżeń. Przeprowadzona analiza dokumentacji pozwala na dokonanie pozytywnej oceny procedur uznawania efektów uczenia się uzyskiwanych w innych uczelniach. Regulamin studiów WSZ-SW dopuszcza również przypadki uznawania dorobku studenta uzyskanego na uczelniach zagranicznych (patrz regulamin studiów, s. 12). W świetle informacji uzyskanych w czasie wizytacji, studenci WSZ-SW nie uczestniczą w programach studiów na uczelniach partnerskich i nie korzystają z programu ERASMUS+, tym samym nie miały miejsca przypadki uznawania tego dorobku dla studentów WSZ-SW.

Obowiązujące procedury dyplomowania są regulowane zapisami regulaminu studiów WSZ-SW. Warunkiem ukończenia studiów jest napisanie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. W WSZ-SW zostały sformułowane standardy pisania prac licencjackich, magisterskich i podyplomowych, które zatwierdzone zostały Zarządzeniem Rektora nr 11 2018/2019. W standardach pisania prac licencjackich, magisterskich i podyplomowych definiuje się prace dyplomową jako „samodzielne rozwiązanie zadania praktycznego lub teoretycznego” (patrz standardy pisania prac licencjackich, magisterskich i podyplomowych, s. 4). Mając na względzie profil praktyczny studiów kierunku WSZ-SW trudno zgodzić się z tym zapisem. Należy zwrócić uwagę, iż na studiach o profilu praktycznym prace dyplomowe powinny być skoncentrowane wokół zadania praktycznego, a nie teoretycznego. W ramach procedury dyplomowania praca licencjacka i magisterska podlega ocenie potencjalnych zapożyczeń (antyplagatowej), a w następnej kolejności jest poddana procesowi recenzowania. Egzamin dyplomowy może odbyć się w terminie do 3 miesięcy od daty złożenia pracy dyplomowej. Formularz recenzji jest ustrukturyzowany (zawiera 7 kryteriów oceny pracy, tj. treść pracy, ocenę układ, ocenę merytoryczną, nowe ujęcie w pracy, ocenę doboru i wykorzystania źródeł, ocenę formalnej strony pracy oraz sposobu wykorzystania pracy). Recenzja ma charakter opisowy. Analiza wybranych prac dyplomowych nie wykazała większych uchybień w odniesieniu do procedury dyplomowania. Pytania (zagadnienia) obowiązujące na egzaminie dyplomowym są określone (jest to przygotowana lista zagadnień). Są to zagadnienia opracowane na podstawie treści programowych realizowanych w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych (w ramach egzaminu magisterskiego zostały także przygotowane pytania z etyki w zarządzaniu, która jest klasyfikowana jako przedmiot ogólny na studiach II stopnia). Lista zagadnień dla egzaminu dyplomowego licencjackiego obejmowała 44 zagadnienia, a dla egzaminu dyplomowego magisterskiego 58 zagadnień. Analiza treści pytań nie budzi większych zastrzeżeń, choć część zagadnień lokuje się w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Ogólne zasady weryfikacji i oceniania efektów uczenia się są regulowane w ramach regulaminu studiów, zatwierdzonym Uchwałą nr 2 Senat WSZ-SW z dnia 5 czerwca 2020 r. Przyjęte w nim rozwiązania umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się,

zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się (patrz regulamin studiów, s. 9-10) oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się (patrz regulamin studiów, s. 12-13). W świetle uzyskanych informacji, w ciągu ostatnich 3 lat nie miały miejsca zaliczenia i egzaminy komisyjne, które pozwoliłyby zweryfikować funkcjonowanie obowiązujących zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych. Stosowane aktualnie metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają identyfikację studenta (najczęściej obejmuje ona imię i nazwisko studenta oraz numer indeksu).

Charakterystyka metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dokonana jest w ramach Uczelnianym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia. W ramach przyjętej regulacji dość szczegółowo definiuje się możliwe formy egzaminów. Stosowane na zajęciach formy zaliczenia przedmiotu dopuszczają zarówno testy jak i inne prace studentów. Analiza sylabusów przedmiotów pozwala zauważyć, iż na kierunku dominującymi metodami weryfikacji efektów uczenia się są sprawdziany wiedzy, głównie poprzez egzaminy pisemne i ustne oraz zaliczenia ćwiczeń i warsztatów. W sylabusach przedmiotów metody weryfikacji efektów uczenia się są dość ogólnie scharakteryzowana. Metody związane z weryfikacją efektów wiedzy nie budzą zastrzeżeń. W przypadku weryfikacji umiejętności dominują dwa opisy metod, tj. „ocena wykonanych zadań w ramach ćwiczeń (ewentualnie warsztatów) lub „ocena umiejętności na podstawie wypowiedzi i zaangażowania w trakcie odpowiedzi na zadawane pytania oraz prace”. W pierwszym przypadku można zauważyć, iż podobne metody weryfikacji umiejętności obowiązują niezależnie od tego czy mamy do czynienia z warsztatami czy ćwiczeniami. W drugim przypadku zastrzeżenia budzi dopasowanie metod do weryfikacji umiejętności („wypowiedź” i „zaangażowanie” nie umożliwiają pełne potwierdzenie efektów uczenia sformułowanych jako umiejętności). Ten sam problem, tj. niewłaściwego wykorzystania metody weryfikacji umiejętności ma miejsce w tych sylabusach, które opisują je jako „kolokwium” lub „odpowiedzi” ustne. W pojedynczych przypadkach brak charakterystyki metod weryfikacji efektów uczenia się. W części zajęć przewiduje się zadania projektowe jako metoda weryfikacji efektów uczenia się. Analiza wybranych prac etapowych, dokonana na 6 wybranych przedmiotach, pozwala zauważyć, iż jedynie w 1 przypadku podstawą zaliczenia ćwiczeń były projekty (grupowe). W pozostałych przypadkach zaliczenie warsztatów i ćwiczeń odbywało się poprzez sprawdzenia wiedzy (przy pomocy testu lub kolokwium), co jest niewystarczające dla sprawdzenia umiejętności i kompetencji. Konsekwencją przyjętego systemu weryfikacji efektów uczenia się, który oparty jest na sprawdzaniu wiedzy (szczególnie w formie „ustnych odpowiedzi na pytania”, „wypowiedzi na warsztatach”) jest brak materialnych efektów potwierdzających umiejętności studenta.

Działania związane z monitorowaniem losów absolwentów kierunku są realizowane przez wyznaczonych pracowników Dziekanatu. Na rzecz realizacji tego zadania została przygotowana ankieta dla absolwentów WSZ-SW. Przedstawiony dokument, który został określony jako „Raport losów absolwentów z badań w roku 2020”, jest bardzo ogólnikowy i w zasadzie obejmuje jedynie prezentację danych ilościowych. Uczelnia wskazuje na trudności w realizacji tych badań w związku ze stanem pandemii COVID-19. Rekomenduje się bardziej wnikliwą analizę informacji uzyskanych w wyniku badania losów absolwentów. Warto zwrócić uwagę, iż celem badania losów absolwentów jest doskonalenie programów studiów i lepsze dostosowanie do rynku pracy.

Funkcjonujący na kierunku sposób dokumentowania efektów uczenia się jest regulowany Uczelnianym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia i odnosi się zarówno do prac etapowych i prac

dypłomowych. W odniesieniu do prac etapowych odbywa się to w ramach tzw. teczek z pracami zaliczeniowymi i egzaminacyjnymi. Ograniczone możliwości zespołu oceniającego pozwoliły jedynie na wybiórcze sprawdzenie i potwierdzenie tej dokumentacji. W odniesieniu do procesu dyplomowania archiwizacja obejmuje dokumentację pozwalającą na ocenę przebiegu procesu i jego efektów (tj. prace dyplomową, raport antyplagiatowy, recenzje oraz protokół z egzaminu dyplomowego).

Analiza wybranych prac dyplomowych pozwala zauważyć duży udział treści teoretycznych w tych pracach, jak również przypadki prac, która w całości miały charakter teoretyczny (można to było zauważyć w przypadku 3 z 12 ocenianych prac dyplomowych).

Aktywność naukowa i publikacyjna studentów obejmuje głównie publikacje. W przygotowanym wykazie za okres 2017-2021 zestawionych zostało 18 publikacji (w tym 1 w języku angielskim) przygotowanych przez 7 studentów. Składają się na nie artykuły, rozdziały w monografiach oraz artykuły o charakterze popularyzatorskim. Dwa artykuły zostały wydane w zeszytach naukowych WSZ-SW. Część tego dorobku nie jest związana z kierunkiem zarządzanie. Blisko połowa z tych publikacji to opracowania jednego autora związane z tematyką inną niż zarządzanie czy chociażby ekonomia i finanse (są to publikacje o tematyce historycznej i militarnej). Wśród osiągnięć studentów WSZ-SW znalazły się medale, dyplomy i certyfikaty uzyskane przez studentkę na dwóch warsztatach innowatorów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W świetle dokonanej analizy należy uznać, iż ogólne zasady rekrutacji i weryfikacji efektów uczenia się są oparte na poprawnych zasadach. Wykorzystywane metody weryfikacji efektów wiedzy należy uznać za prawidłowe. Procedury dyplomowania są określone i realizowane są prawidłowo. Studenci kierunku angażują w przygotowanie publikacji fachowych oraz inne aktywności w obszarach działalności zawodowej. Zauważone braki dotyczą:

1. Stosowania nieodpowiednich metod weryfikacji efektów uczenia się w przypadku wielu ćwiczeń i warsztatów. Niejednokrotnie dało się zauważyć, iż wykorzystywane na tych zajęciach metody weryfikacji nie pozwalają na właściwą weryfikację umiejętności studentów. Testy pisemne i odpowiedzi studentów umożliwiają przede wszystkim sprawdzanie wiedzy studentów, nie umożliwiają jednak weryfikację ich umiejętności praktycznych.
2. Bardzo ogólne opisy w sylabusach przedmiotu metod weryfikacji efektów uczenia się, szczególnie w odniesieniu do umiejętności. Wskazuje to na brak doboru odpowiednich metod weryfikacji umiejętności.
3. Znacznego udziału treści teoretycznych w pracach dyplomowych, jak również prac o charakterze teoretycznym. W tym ostatnim przypadku można zauważyć, iż przyjęte na Uczelni regulacje dopuszczają tego rodzaju prace, co nie jest zgodne z profilem praktycznym studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się skorygowanie metody weryfikacji efektów uczenia się na ćwiczeniach i warsztatach pod kątem dopasowania ich do weryfikacji umiejętności praktycznych studentów, zwłaszcza z wykorzystaniem oprogramowania odpowiedniego dla kierunku zarządzanie.
2. Zaleca się skorygowanie przyjętych standardów prac dyplomowych w celu dopasowania treści tych prac do profilu praktycznego kierunku.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W raporcie samooceny Uczelnia określiła obsadę kadrową na wizytowanym kierunku w liczbie 54 nauczycieli akademickich, natomiast w przedstawionej dokumentacji w Załączniku p. nr 4 RS przedstawiono charakterystykę 43 osób. Z kolei z analizy obsady zajęć dydaktycznych w bieżącym roku akademickim (Załącznik p. nr 2 RS) wynika, że prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku zostało powierzone 36 osobom. Analiza stanu faktycznego wykazała, że zajęcia na kierunku zarządzanie (studia I i II stopnia) prowadzi 43 nauczycieli akademickich, z czego 11 osób jest zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy, zaś 32 na podstawie umów cywilnoprawnych. Struktura kadry według stopni naukowych jest następująca: 3 doktorów habilitowanych, 24 doktorów i 16 magistrów. Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia jest różnorodny i dostosowany do potrzeb dydaktycznych kierunku, zwłaszcza w zakresie prowadzonych specjalności. Wśród doktorów habilitowanych, jedna osoba posiadająca stopień dr hab. w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji (dawniej: w dziedzinie humanistycznych w zakresie nauk o polityce), posiada dorobek publikacyjny w dyscyplinie ekonomia i finanse, jedna osoba ma dorobek w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych i jedna w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Najliczniejszą grupę wśród doktorów stanowią pracownicy reprezentujący dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (11 osób) oraz ekonomię i finanse (4 osoby). Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzą również reprezentanci następujących dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie (4 osoby), nauki prawne (2 osoby), inżynieria lądowa i transport (1 osoba), nauki chemiczne (1 osoba) i nauki teologiczne (1 osoba). Wśród osób ze stopniem zawodowym magistra jest sześciu lektorów języków obcych z odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym, jedna osoba ma wykształcenie związane z kulturą fizyczną i realizuje zajęcia z wychowania fizycznego. Dziewięć pozostałych osób legitymuje się doświadczeniem zawodowym oraz publikacjami związanymi z prowadzonymi przedmiotami. Część z tych osób przygotowuje rozprawy doktorskie. Osoby z tytułem zawodowym magistra prowadzą zajęcia w formie ćwiczeń oraz zajęć praktycznych.

Niektórzy pracownicy WSZ-SW posiadają doświadczenie zawodowe w zakresie wykładanych przedmiotów, a także wieloletnie doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne w uczelniach wyższych. Doświadczenie zawodowe kadry związane jest z pracą w administracji państwowej, firmach produkcyjnych i usługowych, biurach rachunkowych, firmach konsultingowych oraz bankowości, co wspomaga realizację przedmiotów zorientowanych na przygotowanie studentów do oczekiwań rynku pracy. Niektóre osoby, pomimo wykształcenia formalnego zdobytego w naukach inżynieryjno-technicznych czy naukach o bezpieczeństwie opublikowały prace naukowe z zakresu obejmującego

treści wykładanych przedmiotów. Część kadry dydaktycznej jest przygotowana do prowadzenia zajęć w językach obcych.

Potwierdzony dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich nie zawsze są bezpośrednio związane z realizowanymi przedmiotami. Dla przykładu, Uczelnia zatrudnia 3 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, ale tylko jedna z nich posiada kwalifikacje w zakresie dyscypliny, do której kierunku został przypisany. Fakt ten w słabym stopniu wspiera realizację zajęć na poziomie studiów II stopnia, w tym zwłaszcza realizowane prace magisterskie.

Zidentyfikowano 22 przypadki niewłaściwego obsadzenia przedmiotów przez wykładowców nieposiadających dorobku naukowego ani doświadczenia zawodowego potwierdzającego kompetencje do prowadzenia tych przedmiotów. Szczególną uwagę zwrócono na niewłaściwe obsadzenie seminarium dyplomowego i magisterskiego przez osobę nieposiadającą dorobku naukowego ani zawodowego w zakresie dyscyplin, do których przypisany został kierunek studiów zarządzanie. Ponadto braki w zakresie odpowiednich kwalifikacji dotyczą, między innymi, takich przedmiotów jak: *filozofia*, *logistyka* i pokrewne, *marketing* i pokrewne, *zarządzanie zasobami ludzkimi* i pokrewne, *psychologia w zarządzaniu*, *prawne aspekty funkcjonowania podmiotu leczniczego*, *psychologia marketingu*, *rola i zadania współczesnego menedżera*. Szczegółowe dane zostały przedstawione w załączniku nr 4.

Na podstawie informacji przedstawionych w raporcie samooceny, udostępnionych w trakcie wizytacji dokumentów oraz udzielonych przez pracowników Uczelni wyjaśnień i informacji sformułować można częściowo pozytywną ocenę dotyczącą struktury kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich nie w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz pełne osiągnięcie zakładanych celów i efektów uczenia się. Jeżeli chodzi o liczebność kadry to liczba nauczycieli akademickich w relacji do liczby studentów kierunku zarządzanie jest jak 1:26, co oznacza spełnienie wymogów dotyczących liczby studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego dla kierunków prowadzonych w dziedzinie nauk społecznych.

Zgodnie z zapisami art. 73 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, na kierunku zarządzanie realizowanym w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej ponad 50% ogółu godzin zajęć dydaktycznych określonych w programie studiów I i II stopnia wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, prowadzą nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, częściowo umożliwia prawidłową realizację zajęć. Roczne pensum dydaktyczne w r. akad. 2020/2021 dla poszczególnych nauczycieli akademickich zostało ustalone w Zarządzeniu Rektora Uczelni z dnia 25 września 2020 r. i wynosi ono dla profesorów Uczelni od 240-360 godzin, dla adiunktów 360 godzin oraz dla asystentów 360. W Zarządzeniu wymieniono 5 profesorów, 4 adiunktów i 2 asystentów. Wszyscy wymienieni prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku w wymiarze przekraczającym ustalone progi. W przypadku trzech pracowników jest to przekroczenie znacznie powyżej 25% i wynosi odpowiednio 582, 522, 524 godz. Ponadto, zidentyfikowano trzy przypadki obciążania nauczycieli akademickich znaczną liczbą przedmiotów (powyżej 10) o bardzo zróżnicowanym charakterze. Oznacza to duże trudności w dopasowaniu dorobku i doświadczenia nauczycieli do zakresu prowadzonych przedmiotów.

Polityka kadrowa Uczelni jest elastyczna. Często nabór nowych pracowników odbywa się poprzez kontakty z firmami i instytucjami otoczenia gospodarczego, co wynika z konieczności zapewnienia

praktycznych aspektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Kadra zatrudniona na podstawowym miejscu pracy jest raczej stabilna. Część kadry zatrudnionej na umowach cywilno-prawnych jest zatrudniana zależnie od potrzeb.

W odniesieniu do osób zatrudnionych na umowę o pracę WSZ-SW sformułowała kryteria dokonywania oceny okresowej nauczycieli akademickich. Ocena taka jest dokonywana co cztery lata, zgodnie z zapisem art. 128 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. Kryteria oceny motywują etatowych nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Istotnym elementem oceny wszystkich pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest ankietyzacja zajęć przez studentów oraz hospitacja prowadzona przez osoby doświadczone lub pełniące w Uczelni określone funkcje administracyjne (np. Dziekan). W odniesieniu do pracowników zatrudnionych w formie umów cywilno-prawnych jest to zasadniczy element oceny i podjęcia decyzji o zaprzestaniu bądź kontynuowaniu współpracy. Uczelnia prowadzi systematycznie ankietyzację zajęć przez studentów. Ponadto, Uczelnia przedłożyła zestawienie hospitacji, które miały miejsce w latach 2018 i 2020. Analiza stanu faktycznego wykazała, że Uczelnia nie posiada procedury określającej czas pierwszej i częstotliwość odbywania kolejnych hospitacji. Wyniki ankietyzacji i hospitacji są uwzględniane w procesie oceny nauczycieli akademickich.

Uczelnia posiada procedurę przeciwdziałania konfliktom, w prowadzoną Zarządzeniem Rektora z dnia 11 lipca 2018 r. Wskazuje ona m.in. metody i narzędzia rozwiązywania konfliktów.

Uczelnia wspiera pracowników w zakresie udziału w konferencjach naukowych organizowanych lub współorganizowanych przez WSZ-SW, wydawania monografii, podręczników oraz artykułów naukowych w czasopiśmie uczelnianym i szkoleń z zakresu języka angielskiego. W okresie pandemii Uczelnia rozpoczęła pracę na platformie CISCO WEBEX, a następnie od początku roku akademickiego 2020/21 na platformie ZOOM. Nauczyciele otrzymali wsparcie w postaci szkoleń oraz pomocy indywidualnej w zakresie stosowania obydwu systemów nauczania zdalnego. Uczelnia stosuje nieformalne formy wsparcia, takie jak, na przykład, dzielenie się wiedzą. Zaawansowane i zinstytucjonalizowane formy wsparcia, takie jak kształtowanie indywidualnych ścieżek rozwoju pracowników nie są zdefiniowane ani stosowane w praktyce.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa zatrudnia 43 pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, z czego 11 na podstawowym miejscu pracy. Pracownicy zatrudnieni na podstawowym miejscu pracy prowadzą zajęcia w kontakcie bezpośrednim w wymiarze przekraczającym 50% godzin kontaktowych zarówno na studiach I jak i II stopnia. Uczelnia zapewnia minimalne wsparcie dla rozwoju kompetencji pracowników. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Obciążenie godzinowe poszczególnych pracowników zajęciami dydaktycznymi jest w trzech przypadkach nadmierne.
- 2) Dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe poszczególnych pracowników są częściowo zgodne z dyscyplinami, do których został przypisany kierunek.

3) Zidentyfikowano nieprawidłową obsadę 22 przedmiotów oraz nadmierne obciążenie 3 osób zróżnicowanymi zajęciami dydaktycznymi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się zmianę obsady zajęć dydaktycznych przedstawionych w załączniku nr 4 zgodnie z dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym osób prowadzących.
2. Zaleca się ograniczenie zróżnicowania merytorycznego zajęć prowadzonych przez jednego wykładowcę.
3. Zaleca się dostosowanie obciążenia pracowników zajęciami dydaktycznymi do obowiązujących regulacji.
4. Zaleca się wdrożenie systemowej polityki kadrowej i systemu wsparcia dla rozwoju nauczycieli akademickich.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Siedziba Uczelni mieści się w odrestaurowanym zabytkowym budynku w Warszawie przy ul. Siedmiogrodzkiej 3A. Uczelnia dysponuje następującą infrastrukturą dydaktyczną: sześcioma aulami (od 75 do 220 miejsc), dziewięcioma salami wykładowo-ćwiczeniowymi (od 14 do 40 miejsc) i dwoma salami komputerowymi (po 20 stanowisk). Sale dydaktyczne wyposażone są w tablice, rzutniki multimedialne, ekrany projekcyjne, wizualizery i laptopy dla wykładowców. Wszystkie aule wyposażone są w systemy nagłaśniające. W budynku dostęp do sieci Internet zapewniony jest przez łącze światłowodowe o przepustowości 150 Mb/s. Oprócz komputerów znajdujących się w laboratoriach studenci mogą korzystać ze stanowisk komputerowych tzw. wolnego dostępu, które znajdują się w bibliotece uczelnianej, które zostały wyposażone w systemy operacyjne i pakiety biurowe. Do dyspozycji studentów pozostają również laptopy wykorzystywane w przypadku badań, prezentacji, konferencji itp. W budynku wydzielono strefę relaksu dla studentów, dodatkowo organizowane są w nim wystawy malarstwa, również dostępne dla studentów. Od 2019 roku w Uczelni funkcjonuje system elektronicznej ewidencji procesu kształcenia i administrowania Uczelnią ProAkademia oraz Wirtualny Dziekanat.

WSZ-SW posiada licencje dla 300 studentów do standardowego oprogramowania biurowego MS Office. Jest to zasadnicze oprogramowanie dydaktyczne, jakim dysponuje uczelnia. Analiza stanu faktycznego wykazała, że brakuje oprogramowania specjalistycznego – niezbędnego zwłaszcza w kształceniu w zakresie zajęć z *rachunkowości*, *logistyki* czy też *zarządzania projektami*. Analiza stanu faktycznego wykazała, że nauczyciele akademicy czasami podają na zajęciach nazwy oprogramowania specjalistycznego w wersjach darmowych lub demo (jak np. Trello, Gantter, MS Project do zarządzania projektami), jednak na żadnym przedmiocie nie jest ono wykorzystywane w sposób systematyczny.

Od 2020 roku wraz z zawieszeniem nauki w warunkach stacjonarnych zajęcia dydaktyczne prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewniających synchroniczną i asynchroniczną interakcję wykładowców i studentów. W 2020 r. Uczelnia zakupiła: kamery śledzące wykładowcę do wszystkich 6 auli, licencje ZOOM – system umożliwiający zdalne prowadzenie zajęć dla dużych grup studentów (do 300 osób w grupie), wraz z udostępnianiem studentom prezentacji oraz możliwością moderowania dyskusji, a do tego monitor dotykowy DTEN o przekątnej 75" z możliwością pracy w trybie tablicy interaktywnej dołączanej do sesji ZOOM. Każdy student otrzymuje drogą mailową linki do poszczególnych zajęć. Każde zajęcia mają unikatowy identyfikator i hasło również przekazywane studentom. Za pomocą grupowych adresów e-mail wykładowcy udostępniają studentom materiały do zajęć. Zajęcia są uruchamiane i monitorowane przez pracowników Uczelni. Wykładowcy i studenci w trakcie zajęć mogą liczyć na pomoc techniczną ze strony informatyka. Uczelnia rozpoczęła proces wdrażania zindywidualizowanej platformy e-learningowej. Wybrany został dostawca platformy, który zobowiązał się do zapewnienia sprecyzowanych parametrów takiego systemu e-learningowego, w tym przystosowanych dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W lutym 2020 roku Uczelnia przystąpiła do realizacji projektu „Wielowymiarowe dostosowanie uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – oś priorytetowa III, Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. W ramach projektu w trakcie realizacji jest likwidacja barier architektonicznych (np. budowa podjazdu dla wózków inwalidzkich) oraz rozwinięcie zaplecza technologicznego (zakup platformy e-learningowej dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością). W ramach projektu zrealizowano już następujące punkty: przystosowano strony www dla potrzeb osób niepełnosprawnych i podwyższono kompetencje kadry Uczelni poprzez odbyte szkolenia, zakupiono laptopy dla osób niewidomych, zakupiono program Speech2Go do zamiany tekstu na mowę, zakupiono klawiaturę dla osób słabo widzących i niedowidzących VisionBoard 2. Ponadto w celu realizacji zadań związanych z wdrażaniem procesu kształcenia studentów z niepełnosprawnościami w Uczelni powołano Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, który czuwa nad warunkami kształcenia studentów z niepełnosprawnością i podejmuje działania wspierające osoby z niepełnosprawnością w dostępie do zajęć dydaktycznych, a także udziela pomocy pracownikom prowadzącym zajęcia dydaktyczne, w których biorą udział studenci z niepełnosprawnością. Biuro Pełnomocnika ON znajduje się w miejscu bez barier.

Podczas wizytacji i spaceru wirtualnego po Uczelni stwierdzono, że zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Stwierdzono ponadto, że infrastruktura Uczelni jest w niewielkim stopniu dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jest wyposażona w toaletę. Brakuje natomiast podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami poruszających się na wózkach, windy oraz wyposażenia biblioteki dla studentów z niepełnosprawnością dotyczącą wzroku (powiększalniki, klawiatury).

Uczelnia posiada własną bibliotekę z częścią przeznaczoną na czytelnię, otwartą cztery dni w tygodniu.

W Bibliotece zgromadzono ponad 10 tys. woluminów książek z zakresu zarządzania i ekonomii oraz wielu innych dziedzin wymaganych podczas procesu nauczania i uczenia się. Księgozbiór uzupełniany jest na bieżąco w oparciu o sylabusy poszczególnych przedmiotów przewidzianych w planach studiów oraz zalecane przez osoby prowadzące zajęcia, jako literatura podstawowa lub uzupełniająca. Księgozbiór został skatalogowany w programie LIBRA.NET i jest dostępny on-line. Program pozwala na rezerwowanie książek, a każdy student posiada własne konto. Ponadto biblioteka wyposażona jest

w zestawy komputerowe z oprogramowaniem MS Office połączone z drukarką. Biblioteka Uczelniana oferuje dostęp do podręczników akademickich i książek naukowych, w tym do 87 pozycji w języku angielskim. Uczelnia prenumeruje również czasopisma fachowe, takie jak Przegląd Organizacji czy Marketing. Aktualność księgozbioru jest wyznaczona za pomocą roku wydania publikacji. W niektórych przypadkach, np. z zakresu *logistyki* podręczniki pochodziły z lat 1996-2018, z rachunkowości z lat 1989-2018, zaś z *zarządzania zasobami ludzkimi* pochodziły z lat 2001-2006. Biblioteka zapewnia dostęp na 2 stanowiskach do serwisu Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA, w tym współczesnych książek, czasopism naukowych oraz innych dokumentów ze wszystkich dziedzin wiedzy. System rezerwacji on-line pozwala zarejestrowanemu użytkownikowi zarezerwować wybrane publikacje na określoną godzinę w wybranej bibliotece.

Z raportu samooceny wynika, że infrastruktura informatyczna i stan oprogramowania są na bieżąco monitorowane przez pracowników administracji. Jest to monitoring polegający na realizacji bieżących napraw i wymian. Na podstawie wyników oceny przeprowadzane są niezbędne prace konserwacyjne i remontowe lub podejmowane inwestycje. Dokonywane są również przeglądy związane z aktualnością księgozbioru, dzięki którym na bieżąco pozycje zdezaktualizowane zastępowane są nowszym wydaniem książki, a w sytuacji dużego zainteresowania znajdującego odzwierciedlenie w dużej liczbie zamówień i rezerwacji konkretnych tytułów, dokupowane są kolejne egzemplarze najbardziej poszukiwanych pozycji. W świetle informacji zawartych w sylabusach, skuteczność tych przeglądów nie jest w pełni zadowalająca. Rekomenduje się poprawę efektywności przeglądów księgozbioru.

Analiza stanu faktycznego wykazała, że Uczelnia nie dokonuje okresowych przeglądów infrastruktury polegających na określaniu kierunków jej rozwoju w sposób odpowiadających potrzebom kształcenia studentów na konkurencyjny rynek pracy. Władze rektorskie są otwarte na indywidualne sugestie studentów, pracowników i przedstawicieli biznesu, co znalazło odzwierciedlenie w realizacji projektu rozbudowy infrastruktury w zakresie podjazdu i platformy dla osób z niepełnosprawnością czy też zakupu książek w języku angielskim do biblioteki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia dostęp do infrastruktury takiej jak: aule, sale wykładowe i laboratoria komputerowe oraz dostęp do Internetu. Biblioteka uczelniana posiada podręczniki zalecane w sylabusach, a ponadto zapewnia dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Uczelnia nie zapewnia dostępu do aktualnego oprogramowania fachowego, które powinno być wykorzystywane na wielu zajęciach prowadzonych na kierunku zarządzanie oraz w pracy własnej studenta.
- 2) W niektórych przypadkach zasoby literatury dostępne w bibliotece straciły swoją aktualność.
- 3) Przeglądy techniczne infrastruktury są dokonywane na bieżąco, brakuje systematycznej refleksji nad stanem posiadanej infrastruktury w kontekście zapotrzebowania zgłaszanego przez rynek pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie specjalistycznego oprogramowania z zakresu właściwego dla poszczególnych zajęć i wskazanie na jakich zajęciach będzie ono obligatoryjnie wykorzystywane. Zaleca się również wskazanie oprogramowania, służącego realizacji zadań w ramach pracy własnej.
2. Zaleca się aktualizację podręczników w celu zapewnienia studentom dostępu do aktualnej wiedzy z dyscyplin, do których przypisany został kierunek zarządzanie.
3. Zaleca się wprowadzenie procedury systematycznych przeglądów infrastruktury z udziałem wszystkich grup interesariuszy, w tym również studentów, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków jej rozwoju, uwzględniających dostosowanie zasobów informatycznych do potrzeb rynku pracy oraz aktualizację zasobów bibliotecznych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi współpracuje Uczelnia jest zgodny z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku, koncepcją i celami kształcenia. Katalog podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego obejmuje m.in.: przedsiębiorstwa usługowe, przedsiębiorstwa produkcyjne, firmy logistyczne, firmy telekomunikacyjne, przedsiębiorstwa transportowe.

Centralnym miejscem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest Zespół Doradczo-Opiniotwórczy, w którym zasiadają przedstawiciele firm i instytucji będących partnerami biznesowymi Uczelni. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że jest to ciało pracujące w sposób dynamiczny, skuteczny i dający przedstawicielom otoczenia społeczno-gospodarczego możliwość realnego wpływania na program studiów oraz koncepcję i cele kształcenia. Na forum Zespołu Doradczo-Opiniotwórczego analizowane są programy studiów na każdy kolejny rok akademicki – analiza stanu faktycznego w tym zakresie wskazuje jednak, że dyskusje te kończą się pozytywną oceną przedstawionych programów, do których nie są zgłaszane uwagi. Uczelnia dostrzega wartość związana z utrzymywaniem relacji z absolwentami, którzy, zajmując pozycje kierownicze w firmach związanych z profilem kształcenia, są ważnym źródłem obserwacji dotyczących kształtu rynku pracy. Ich opinie są gromadzone w drodze spotkań organizowanych z gronem absolwentów.

Niezależnie od posiedzeń Zespołu Doradczo-Opiniotwórczego relacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego przyjmują również formę bieżących, roboczych, niesformalizowanych relacji.

Przykłady realnego wpływu interesariuszy zewnętrznych na program studiów obejmują m.in.:

- dodanie do programu studiów przedmiotów z obszaru *logistyki transportu*,
- uruchomienie specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym*,
- uruchomienie specjalności: *manager sportu*,
- uruchomienie specjalności: *zarządzanie produktami chemicznymi i ich utylizacją*.

Interesariusze zewnętrzni wykazują dużą inicjatywę w zgłaszaniu pomysłów na uruchamianie nowych specjalności, co w efekcie często prowadzi do ich uruchamiania. Jest to z jednej strony dowód na realną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, z drugiej stanowi znaczące wyzwanie dla Uczelni, aby dla kolejnych nowych specjalności zapewnić odpowiednią kadre, narzędzia, metody uprzątnienia nauczania. Interesariusze zewnętrzni starają się również wspierać Uczelnię proponując potencjalnych prowadzących zajęcia na nowych specjalnościach.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku przyjmuje różne formy, w tym:

1. Organizacja praktyk – jest to jeden z ważnych obszarów współpracy Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi na ocenianym kierunku. W szczegółach ocena realizacji praktyk została przedstawiona w kryterium 2.
2. Organizacja wizyt studyjnych – we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są wizyty studyjne w podmiotach, których profil działalności jest zgodny z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia. Przykładem takich działań są wizyty studyjne organizowane w takich podmiotach jak: Giełda Papierów Wartościowych, firmy transportowe, firmy produkcyjne, jednostki edukacyjne.
3. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć – przedstawiciele zewnętrznych interesariuszy są zapraszani do prowadzenia zajęć ze studentami w formie gościnnych wykładów. Część kadry prowadzącej zajęcia ze studentami jest również praktykami.
4. Organizacja konferencji naukowych – Uczelnia, we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi organizuje konferencje naukowe, których tematyka jest zgodna z programem studiów. Przykłady takich konferencji obejmują: „Znaczenie potencjału ludzkiego w rozwoju regionalnym”, „Innowacje-gospodarka-kapitał ludzki”, „Partycypacja pracowników w zarządzaniu i własności. Zasady, praktyka, trudności i rozwój”, „The model of cybersecurity for Poland. The coordination of the security agencies”.

Brak jest w dotychczasowej praktyce Uczelni realizacji prac wdrożeniowych przez studentów kierunku zarządzanie, ale analiza stanu faktycznego wskazuje, że Uczelnia podejmuje działania mające doprowadzić do realizacji takich prac, poprzez prowadzone rozmowy z interesariuszami zewnętrznymi, studentami, promotorami prac.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni współpraca z partnerami zewnętrznymi jest kontynuowana. Spotkania Zespołu Doradczo-Opiniotwórczego są kontynuowane w trybie zdalnym. Dzięki aktywności interesariuszy zewnętrznych i dobrze zorganizowanej współpracy w okresie pandemii kontynuowana jest m.in. wspólna działalność naukowa – w roku 2020 w trybie zdalnym zorganizowano we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dwie konferencje naukowe. Realizowane są również wizyty studyjne w formie zdalnej.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uczelni podlega systematycznym przeglądom, prowadzonym raz w roku przez Zespół ds. jakości kształcenia. Podstawą tych przeglądów są zgromadzone opinie interesariuszy zewnętrznych na temat jakości tej współpracy. Wyniki tych przeglądów są dokumentowane w formie notatek. Analiza dokumentów w tym zakresie wskazuje, że prowadzone przeglądy współpracy nie prowadzą do istotnych zmian w zakresie np. zmiany doboru partnerów, zmiany form współpracy, rozwoju i doskonalenia programu

studiów. Ograniczają się raczej do potwierdzenia dobrej jakości współpracy i podkreślenia jej roli dla działalności Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego jest niewątpliwie silną stroną Uczelni. Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku zarządzania są odpowiednie dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyjmuje zarówno formę sformalizowaną (Zespół Doradczo-Opiniotwórczy), jak i niesformalizowaną (spotkania robocze, rozmowy). Partnerzy zewnętrzni Uczelni w sposób aktywny uczestniczą w spotkaniach, często proponując zmiany w programie studiów, które to propozycje skutkują uruchamianiem nowych specjalności w ramach kierunku zarządzanie.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach kierunku zarządzanie przyjmuje różne formy, choć skala tej współpracy jest do pewnego stopnia ograniczona, obecnie po części również jako efekt sytuacji pandemicznej. Na podstawowym poziomie jednak współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest nadal realizowana w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, które jak dotąd nie prowadziły do istotnych zmian w zakresie doboru partnerów, czy zmiany form współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa częściowo stwarza warunki umożliwiające włączenie studentów I i II stopnia kierunku zarządzanie do międzynarodowego systemu szkolnictwa wyższego. Posiada 14 umów międzynarodowych podpisanych aktywności bilateralnej, z uczelniami z Ukrainy (8 umów), Słowacji (2 umowy), a także z Litwy, Chin, Gruzji i San Marino. W ramach podpisanych umów Uczelnia przyjmuje na studia studentów zagranicznych – w 2017 r. w WSZ-SW studiowało 15 studentów z zagranicy, w 2018 r – 34 studentów, w 2019 r. – 36 studentów i w 2020 – 34. Zawarte umowy z uczelniami zagranicznymi również dają możliwości studiowania za granicą studentom polskim, jednak studenci z nich nie korzystają.

W ramach podpisanych umów Uczelnia organizuje wizyty delegacji z zagranicznych ośrodków partnerskich – w ostatnich 4 latach WSZ-SW odwiedziło 4 delegacje z uczelni chińskich, 6 ze Słowacji, 14 delegacji z Ukrainy i 6 z Litwy. Ponadto, organizowane są wizyty kadry naukowo-dydaktycznej i studentów z Uczelni do ośrodków partnerskich, często powiązane z uczestnictwem w konferencjach, m.in. 2 krotnie odbyło się spotkanie z władzami Admiral Ushakov Maritime Institute na Ukrainie, 3 krotnie z władzami Academy of Safety and Bases of Health z Kijowa. Delegacja kadry i studentów przebywała również w International University of Management and Communication "ALTERBRIDGE" w Tbilisi w Gruzji oraz w Lithuania Business University of Applied Sciences w Kłajpedzie na Litwie. Uczelnia deklaruje, że podczas wizyt zagranicznych podejmowane są debaty dotyczące programów studiów, jakości zajęć dydaktycznych oraz przystosowania treści przekazywanych studentom do wymagań nowoczesnej nauki i praktyki zawodowej.

Uczelnia organizuje lub współorganizuje konferencje zagraniczne i międzynarodowe – w 2016 roku odbyło się 6 konferencji międzynarodowych, w tym 4 na Słowacji, w Czechach i na Ukrainie, w 2017 zorganizowano 3 konferencje, w tym jedną na Ukrainie, w 2018 r. zorganizowano jedną konferencję międzynarodową, a w 2019 r. – trzy, w tym jedną w Kłajpedzie na Litwie.

W ramach wizyt w Uczelni gości z zagranicy prowadzą zajęcia dla studentów, mają one charakter ogólnouczelniany i nie figurują w programie studiów. W ostatnich latach wykłady takie wygłosiło 5 profesorów wizytujących z następujących uczelni: University of Maryland, School of Economics and Business Kaunas University of Technology, Lviv Polytechnic National University, Technical University Metinvest Polytechnic, Belotserkovsky Institute of Continuous Professional Education of the State Institution of Higher Education "University of Education Management".

Istotnym aspektem umiędzynarodowieniu procesu kształcenia jest nauka języków obcych w postaci lektoratów, zaplanowanych w programie studiów – na studiach I stopnia jest to 240 godzin w pierwszych 4 semestrach w trybie stacjonarnym i 80 godzin w trybie niestacjonarnym. Na studiach II stopnia jest to 40 godzin w trybie niestacjonarnym. Powyższe rozwiązania pozwalają osiągnąć efekt uczenia się związany z opanowaniem przez studentów języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na studiach I stopnia (efekt uczenia się K1P_U12) oraz B2+ na studiach II stopnia (efekt uczenia się K2P_U13). W programie studiów Uczelnia nie oferuje żadnych zajęć merytorycznych w języku angielskim. Należy zwrócić uwagę, że pomimo, iż w zasobach bibliotecznych znajduje się literatura w języku angielskim w zakresie niezbędnym do wykorzystywania w pracach dyplomowych, nie jest ona wykorzystywana i przywoływana w pracach licencjackich i magisterskich.

Uczelnia nie uczestniczy w Programie Erasmus+, a jako uzasadnienie podaje fakt, że większość (ponad 90%) studentów stanowią osoby pracujące, które ze względów zawodowych nie mogą uczestniczyć w dłuższych wyjazdach zagranicznych. Jediną formą kontaktów międzynarodowych jest udział studentów w organizowanych konferencjach międzynarodowych, wyjazdy krótkoterminowe zagraniczne oraz udział w wykładach profesorów wizytujących zza granicy. Stąd należy stwierdzić, że mobilność studentów WSZ-SW jest na niskim poziomie, a Uczelnia nie przystępując do programu Erasmus+ nie stwarza sprzyjających warunków do rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów na akredytowanym kierunku.

Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się w Uczelni w oparciu o coroczne sprawozdania Rektora z funkcjonowania Uczelni. Analiza i ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia wraz ze współpracą zagraniczną przedstawiana jest Radzie Patronackiej i Senatowi do zatwierdzenia. Innych form analizy stanu i kierunków rozwoju umiędzynarodowienia nie stwierdzono.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa częściowo stwarza warunki umożliwiające włączenie studentów I i II stopnia kierunku zarządzanie do międzynarodowego systemu szkolnictwa wyższego. Uczelnia posiada 14 umów międzynarodowych podpisanych aktywności bilateralnej, na bazie których przyjmuje studentów z zagranicy na studia. Uczelnia organizuje lub współorganizuje konferencje międzynarodowe oraz organizuje wykłady gości z zagranicy dla studentów.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Uczelnia nie uczestniczy w Programie Erasmus+, ani innym systemowym programie mobilnościowym, tworzącym warunki do udziału w wymianie międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich,
- 2) Przeglądy umiędzynarodowienia nie są prowadzone w sposób systematyczny z uwzględnieniem wszystkich grup interesariuszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnić systemowy dostęp do programów mobilnościowych dla studentów oraz dla kadry naukowo-dydaktycznej.
2. Zaleca się wprowadzenie procedur służących monitorowaniu, doskonaleniu i rozwojowi kierunków internacjonalizacji uczelni.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej funkcjonuje system motywowania i wspierania studentów w procesie uczenia się. Oferuje się studentom różnorodne formy wsparcia, które mają charakter zarówno formalny, jak i nieformalny. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie dydaktyczne udzielane przez nauczycieli akademickich.

Z informacji, jakie uzyskał zespół oceniający wynika, że Uczelnia właściwie zapewnia wsparcie studentom. Studenci mają możliwość indywidualizacji kształcenia poprzez wybór indywidualnego programu i toku studiów, wybór specjalności, wybór tematyki pracy dyplomowej oraz dobór modułów obieralnych. Na pierwszych zajęciach studenci są zapoznawani z treścią sylabusu, tłumaczony jest sposób zaliczenia przedmiotu, przedstawiane są terminy konsultacji. Głównym narzędziem, służącym do ułatwienia studentom uczenia się i przekazywania informacji na temat dostępnych form wsparcia, jest strona internetowa, Wirtualny Dziekanat oraz media społecznościowe Uczelni.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie pełnią ważną rolę zarówno

w zakresie opieki naukowej nad studentami, jak i wsparcia merytorycznego w procesie nauczania i osiągania założonych efektów uczenia się. Poza zajęciami, kadra jest dodatkowo dostępna podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej i połączenia telefonicznego w godzinach pracy.

W przygotowaniu do wejścia na rynek pracy wsparcia studentom udziela powołane przez Rektora Biuro Karier. Do jego zadań należy doradztwo, prowadzenie szkoleń, zbieranie od pracodawców ofert pracy, organizowanie praktyk. Większość studentów WSZ-SW uczących się w trybie niestacjonarnym to osoby aktywne zawodowo. Podjęły studia na kierunku zgodnym z zatrudnieniem, a celem zdobycia wykształcenia jest chęć awansu zawodowego w sferze, w której pracują. Dlatego odbiorcami działań Biura Karier w zdecydowanej większości są osoby studiujące w trybie stacjonarnym. Bieżąca działalność biura opiera się na współpracy z portalem Absolwent.pl. Biuro pomaga przez portal założyć profil i poszukiwać najlepszych ofert pracy. Na stronie internetowej zamieszczone są aktualne informacje dotyczące szkoleń z zakresu kompetencji miękkich np. webinarium dotyczące prowadzenia m.in. rozmów kwalifikacyjnych, pisania CV (rekrutacja do 31 maja 2021 r.). Co roku w październiku organizuje się cykliczne spotkania ze studentami pierwszych roczników w zakresie doradztwa zawodowego, planowania i kształtowania kariery. W 2018 i 2019 roku były to szkolenia stacjonarne, natomiast 10 października 2020 r. w formule on-line.

Jednostka oferuje wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W marcu 2020 r. Uczelnia postanowiła kształcić poprzez platformę Cisco WEBEX, we wrześniu 2020 r. po analizie i uwagach została zakupiona licencja na platformę ZOOM. W 6 aulach zamontowano kamery śledzące oraz zakupiono monitor dotykowy z możliwością pracy w trybie tablicy interaktywnej. Studenci nie otrzymali szkolenia z zakresu użytkowania platformy, mają jednak możliwość zgłosić problemy techniczne w razie braku umiejętności obsługi do administratora sieci. Uczelnia oferuje również możliwość wypożyczenia laptopa na potrzeby studiowania w przypadku braku posiadania własnego sprzętu.

W Jednostce funkcjonuje Koło Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa przy WSZ-SW (TNOiK). Formalnie Koło jest jednostką podstawową w składzie Oddziału Warszawskiego TNOiK, a organizacyjnie jest częścią struktury Uczelni jako koło naukowe. Głównymi zadaniami koła są m.in.: rozwijanie i popularyzacja dobrych praktyk administracji i zarządzania; uczestnictwo członków Koła w seminariach naukowych i warsztatach problemowych; działalność oświatowa i edukacyjna; formułowanie opinii oraz rzeczoznawstwo w zakresie szeroko rozumianej organizacji zarządzania i kierowania. W roku 2020 odbyło się łącznie 5 seminariów, 3 – stacjonarne oraz 2 – tzw. e-seminaria. Członkami koła jest 15 studentów ocenianego kierunku.

Wsparcie studentów w procesie nauczania uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych. Oprócz gwarantowanego regulaminu świadczeń dla studentów WSZ – SW stypendium Rektora można otrzymać nagrody i wyróżnienia Rektora. Nagroda Rektora może być przyznana studentowi, który wyróżnił się szczególnymi wynikami w nauce, sporcie lub pracy społecznej na rzecz Uczelni i środowiska. Studentka 2 roku studiów I stopnia otrzymała nagrodę pieniężną za uzyskanie międzynarodowego medalu w dziedzinie innowacyjności.

Studenci mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni w zakresie różnych form aktywności. Studenci realizują projekty dające możliwość poszerzania wiedzy z zakresu przedsiębiorczości m.in.: w ramach zajęć pracując w grupach realizują projekt, w wybranym przez siebie temacie, przechodząc wszystkie fazy projektu, wykorzystując techniki i narzędzia wspomagające zarządzanie projektami oraz kształtujące umiejętności praktyczne i prace w zespole. Studenci zainteresowani dodatkowymi

zajęciami sportowymi, mają możliwość korzystania z dodatkowych zajęć sportowych na sali gimnastycznej. W ramach popularyzacji sportu i aktywności fizycznej Uczelnia dofinansowała studentowi opłatę startową w zawodach zapaśniczych oraz zakupiła sprzęt sportowy studentowi w celu startu w zawodach biegowych.

System wsparcia studentów jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów. Uczelnia zapewnia studentom możliwość indywidulanej organizacji zajęć. Studenci mogą ubiegać się o indywidulaną organizację studiów (IOS) w uzasadnionych przypadkach (np. osobom z niepełnosprawnościami; realizacji programu studiów w ramach współpracy z opiekunem naukowym, przyjęcia na studia w trybie potwierdzenia efektów uczenia się, przyjęcia na studia w trybie przeniesienia z innej uczelni, przyjęcia na studia w trybie wznowienia, studentkom w ciąży i studentom rodzicom). Zgody na IOS udziela Dziekan (§ 26 regulaminu studiów). W Uczelni można wystąpić również o indywidualny tok studiów (ITS). Student może wystąpić do Dziekana o zezwolenie na odbywanie dalszych studiów według indywidualnego toku studiów, jeżeli jego łączna średnia ocen wynosi co najmniej 4.0.

W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Osób Niepełnosprawnych. Pełnomocnik ma za zadanie koordynować i wykonywać działania mające na celu stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością we wszystkich obszarach życia akademickiego. Osobami uprawnionymi do korzystania z usług Pełnomocnika są osoby z niepełnosprawnością, legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub innym równoważnym orzeczeniem. Na ocenianym kierunku jest 19 studentów ze zadeklarowaną niepełnosprawnością, 17 z nich pobiera w roku akademickim 2020/2021 stypendium dla osób niepełnosprawnych. W lutym 2020 roku Uczelnia przystąpiła do realizacji unijnego projektu „Wielowymiarowe dostosowanie uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych”. W ramach projektu zrealizowano: przystosowanie strony www do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, szkolenia dla kadry akademickiej; zakup laptopów dla osób niewidomych, zakup programu Speech2Go do zamiany tekstu na mowę, zakup klawiatur dla osób słabo widzących i niedowidzących VisionBoard2. W trakcie realizacji są: budowa podjazdu dla wózków inwalidzkich oraz zakup platformy e-learningowej dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Biuro Pełnomocnika ON jest otwarte dwa razy w tygodniu dla studentów stacjonarnych. Pełni również dyżury podczas studiów niestacjonarnych.

Władze Uczelni podejmują działania informacyjne oraz organizacyjne w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Zarządzeniem nr 27 – 2017/2018 wprowadzono „Procedurę przeciwdziałania konfliktom, dyskryminacji i przemocy oraz reagowania na zagrożenie bezpieczeństwa w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej”. Zarządzenie to szczegółowo reguluje procedurę postępowania w sytuacjach konfliktowych. Student w pierwszej kolejności informuje Opiekuna roku o zaistniałej sytuacji a w razie konfliktu z opiekunem – Dziekana. W ramach polityki bezpieczeństwa organizowane są szkolenia BHP dla studentów pierwszego roku. Zarządzeniem 31-2016/2017 wprowadzono „Wewnętrzną Politykę Antymobbingową”. Został w niej określony cel i procedury antymobbingowe w relacji student – nauczyciel oraz pomiędzy pracownikami.

Zarządzeniem Rektora nr 26-2017/2018 określone zostały Zasady składania wniosków i skarg przez studentów WSZ-SW. Określają sposoby przekazywania przez studentów skarg i wniosków. Student może zgłosić wniosek lub skargę Opiekunowi roku lub przedstawicielowi Samorządu Studenckiego. W trakcie bezpośredniej rozmowy z Opiekunem roku może przeanalizować zauważony problem; brak anonimowości w trakcie bezpośredniej rozmowy lub złożenia pisma może zniechęcać studentów do wyrażenia swojego zdania, dlatego na terenie Uczelni uruchomiona została skrzynka na listy.

Student może zostawić anonimowy wniosek lub skargę. Dziekan i Opiekun roku raz w tygodniu zapoznają się z ewentualnymi zgłoszeniami. Student może złożyć wniosek lub skargę w formie podania skierowanego do Dziekana. Otrzymuje w tym przypadku pisemną informację zwrotną. Pod koniec każdego roku akademickiego przeprowadzana jest anonimowa ankieta, w której studenci mogą opisać problemy, z którymi się zmagają.

System wsparcia studentów kierunku obejmuje system pomocy materialnej. Studenci mogą ubiegać się o stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnością, stypendia Rektora oraz zapomogi. Organizacja procesu przydzielania stypendiów jest właściwa.

Jednostka informuje studentów o możliwościach udziału w konferencjach i konkursach zewnętrznych. 17 września 2020 roku Trade & Customs Compliance Conference oraz Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa zorganizowały otwartą debatę na temat aktualnych rozwiązań prawnych i biznesowych w obsłudze międzynarodowego obrotu towarowego ph. „Skuteczne zarządzanie w obrocie towarowym- cło, VAT, Akcyza”.

Za obsługę administracyjną studentów odpowiada Dziekanat. Dziekanat zajmuje się bieżącą obsługą studentów i udziela wszelkich niezbędnych informacji dotyczących procesu kształcenia. Sposób organizacji pracy Dziekanatu jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów. Wsparciem w rozwiązywaniu spraw administracyjnych jest system Wirtualny Dziekanat.

W Jednostce prowadzącej kierunek funkcjonuje Samorząd Studencki, który jest faktycznym reprezentantem ogółu studentów. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego włączani są w prace organów kolegialnych Uczelni. Z przedstawionej dokumentacji oraz informacji na stronie internetowej nie wynika czy Samorząd podejmuje działania na rzecz studentów takie jak: organizowanie wydarzeń kulturalnych, czy czynnie uczestniczy w lokalnych inicjatywach społecznych. Rekomenduje się zwiększenie aktywności samorządu oraz opublikowanie podejmowanych inicjatyw w dedykowanej zakładce na stronie internetowej.

Rozwój i doskonalenie systemu wsparcia studentów w procesie nauczania jest monitorowany przez Władze Uczelni drogami formalnymi. W ramach obowiązujących procedur, realizowana jest ankietyzacja. Zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, studenci w badaniach ankietowych co semestr wyrażają swoje opinie o: przygotowaniu prowadzącego do zajęć, sposobie przekazania wiedzy, wymagalności i przejrzystości zasad zaliczenia, sprawiedliwości oceniania studentów, przydatności materiałów dydaktycznych, kultury osobistej, stosunku prowadzącego do studentów oraz umiejętności aktywizowania studentów. Podczas nauczania zdalnego ankietyzacja odbywa się poprzez anonimowy formularz on-line. Rekomenduje się wprowadzenie procedur oraz podjęcie działań organizacyjnych w celu przeprowadzenia ankietyzacji z obszaru infrastruktury, biblioteki, publicznego dostępu do informacji oraz procesu rekrutacji na studia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym oraz zawodowym i wejściu na rynek pracy jest kompleksowe, ma charakter stały oraz przybiera zróżnicowane formy. Władze Jednostki oraz jej pracownicy podejmują starania celem zagwarantowania odpowiednich warunków

studiowania. Uczelnia przekazuje studentom wszelkie informacje dotyczące oferowanego systemu wsparcia poprzez prowadzących zajęcia, osoby funkcyjne na Uczelni, stronę internetową oraz media społecznościowe. Wsparcie w procesie nauczania bazuje na wysokim zaangażowaniu kadry akademickiej. Kadra udostępnia studentom materiały i pomoce dydaktyczne. Jednostki ogólnouczelniane, tj. Biuro Karier, czy też Pełnomocnik Osób Niepełnosprawnych, poszerzają zakres systemu opieki i wsparcia efektywnie wspierając indywidualne potrzeby studentów. Uwzględniane są potrzeby studentów posiadających rodziny, a także posiadających różne formy niepełnosprawności. Studenci mają możliwość rozwoju w ramach aktywności artystycznych, sportowych, organizacyjnych czy też w zakresie przedsiębiorczości. Uczelnia zapewnia studentom możliwość indywidualnego toku studiów oraz indywidualizacji programu studiów. Jednostka stwarza odpowiednie warunki do rozwoju studenckiego ruchu naukowego. Prowadzone są działania informacyjne w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom przemocy oraz dyskryminacji. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków, które brane są pod uwagę przez osoby decyzyjne. System pomocy materialnej jest odpowiednio zorganizowany. Organizacja pracy Dziekanatu nie budzi żadnych zastrzeżeń. Samorząd Studencki nie jest wystarczająco zaangażowany w życie Uczelni. Jednostka wdrożyła kompleksowy i skuteczny system monitorowania i doskonalenia systemu wsparcia studentów. Nie dokonuje się okresowego przeglądu wsparcia infrastruktury, biblioteki, publicznego dostępu do informacji oraz procesu rekrutacji na studia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o kierunku studiów dostępna jest na stronie internetowej Uczelni. W myśl art.53 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) Uczelnia prowadzi kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu. W ramach kierunku można dopiero wyróżnić poszczególne specjalności. Po wejściu na stronę podmiotową Uczelni w zakładce "studia" znajdujemy wyszczególnione specjalności. W ocenie zespołu oceniającego wprowadza to w błąd absolwenta szkoły średniej, potencjalnego kandydata na studia w tym, że mogą to być kierunki studiów. Dopiero w opisie specjalności jest to uszczegółowione.

Strona jest dostosowana do użytku zarówno na komputerze, jak i z poziomu urządzeń przenośnych. Nawigowanie po stronie internetowej jest wygodne i ergonomiczne. Strona jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ustawowo wymagane dokumenty, tj.: Statut, Strategia, regulamin studiów i regulamin świadczeń dla studentów oraz Zasady i tryb przyjmowania na studia są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej. Zarządzenia Rektora oraz Uchwały Senatu nie są podane do wiadomości publicznej. Na stronie podmiotowej nie został opublikowany raport samooceny Uczelni, dotyczący ocenianego kierunku. W BIP opublikowano programy studiów dla

Studiów I i II stopnia. Nie spełniają one wymagań określonych w art. 67 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz §3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ze wskazaniem na: nazwę kierunku; kierunkowe efekty uczenia się; opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się; łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia; wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk.

Zakres dostępnych informacji (możliwych do odszukania) związanych z procesem nauczania zamieszczonych na stronie internetowej WSZ-SW przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	NIE
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	NIE
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	NIE
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	NIE
14.	Harmonogram zajęć	TAK
15.	Regulamin studiów	TAK
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
17.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
18.	Biuro Karier	TAK
19.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia	TAK

Charakterystyka systemu weryfikacji oceniania efektów uczenia się przedstawiona została w regulaminie studiów. Zasady dyplomowania szczegółowo zostały dookreślone w regulaminie studiów oraz w „Standardach pisania pracy dyplomowej”. Brak informacji na temat czasu dostępności nauczycieli akademickich. Rekomenduje się opublikowanie na specjalnie dedykowanej podstronie terminy konsultacji prowadzących zajęcia. Informacje na stronie internetowej są aktualne. Strona nie posiada innej wersji językowej. Uczelnia prowadzi monitorowanie przejrzystości treści ogłoszeń, zamieszczanych na stronie internetowej. Kierownik Zespołu ds. Rekrutacji i Promocji lub Kierownik Dziekanatu opracowują informacje o studiach. Informacja ta jest przedstawiana Władzom Uczelni, a w kwestiach finansowych Kwestorowi. Po akceptacji przez Władze informacja jest zamieszczana przez administratora sieci na stronie Uczelni. Za jej aktualność i czas publikacji na stronie odpowiada Kierownik Zespołu ds. Rekrutacji i Promocji oraz Kierownik Dziekanatu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia nie jest w pełni zapewniony. Nieprawidłowości, które mają wpływ na obniżenie oceny kryterium 9 to:

1. Na stronie brak informacji na temat sylwetki absolwenta.
2. Zawartość podstrony „Studia” zawiera opis specjalności pomijając kierunki studiów, na których te specjalności są prowadzone, co wprowadza w błąd potencjalnego odbiorcę co do zakresu studiów.
3. Programy studiów nie są dostosowane do wymogów określonych w ustawie i rozporządzeniu, co wiąże się z brakiem zapewnienia kompleksowości informacji o programie studiów.
4. Zakres dostępnych informacji związanych z procesem nauczania zamieszczonych na stronie internetowej nie jest kompletny.
5. Na stronie internetowej nie są podane terminy konsultacji prowadzących zajęcia.

Strona w języku polskim jest dostępna dla szerokiego grona odbiorców. Można z niej wygodnie korzystać zarówno z komputerów stacjonarnych, jak i urządzeń mobilnych. Strona jest wyróżniająco dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia monitoruje aktualność informacji o studiach oraz umożliwia zgłaszanie uwag dotyczących funkcjonowania strony internetowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się przygotowanie i podanie do publicznej wiadomości sylwetki absolwenta.
2. Zaleca się zwiększenie rzetelności i kompleksowości informacji, a więc traktowanie specjalności jako elementu programu studiów na kierunku.
3. Zaleca się zapewnienie kompleksowości informacji poprzez zamieszczenie kompleksowej informacji o programie studiów uwzględniającej jego elementy wyznaczone regulacjami prawnymi.
4. Zaleca się skorygowanie i przygotowanie kompletnych informacji związanych z procesem nauczania zamieszczonych na stronie internetowej.
5. Zaleca się opublikowanie raportu samooceny na stronie podmiotowej Uczelni.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelniany System Zarządzania Jakością w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej został wprowadzony Uchwałą Senatu z dnia 5 czerwca 2020 r. W Uczelni za planowanie i bieżącą realizację procesu kształcenia na kierunku zarządzanie odpowiedzialny jest Dziekan Uczelni. Dziekan odpowiada również za monitorowanie i sprawowanie nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad prowadzonym na Uczelni kierunkiem zarządzanie. Obowiązkiem Dziekana jest ponadto wdrażanie procedur Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Dziekan na posiedzeniu Senatu przedstawia dokumentację programową, która jest opiniowana przez Zespół ds. Jakości Kształcenia.

Zasady dotyczące projektowania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie zostały określone w Uchwale nr 10 Senatu Warszawskiej Szkoły Zarządzania – Szkoły Wyższej z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania programów studiów wyższych w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej. W przypadku zgłoszenia nowej specjalności procedura jest uruchamiana w momencie zgłoszenia propozycji do Dziekana. Zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w piśmie z dnia 25 stycznia 2019 r. (nr ref. BM.ZI.162.67.2018) Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa organizuje specjalności na kierunku zarządzanie, z zastrzeżeniem, że wszystkie specjalności, które może student wybrać stanowią nieodłączny element programu studiów dla kierunku zarządzanie.

Po zakończonej sesji egzaminacyjnej każdy nauczyciel akademicki jest zobowiązany do złożenia w Dziekanacie kompletu prac etapowych: egzaminacyjnych, zaliczeniowych i cząstkowych oraz protokołów, które są odpowiednio archiwizowane w formie pisemnej lub formie elektronicznej, co jest ostatnio najczęściej preferowaną formą podczas trwania pandemii COVID-19 i prowadzenia zajęć oraz przeprowadzania egzaminów i zaliczeń w formie zdalnej, przy wykorzystywaniu odpowiednich platform. Uczelnia projektuje własny system informatyczny (zamówienie w firmie zewnętrznej) do prowadzenia zajęć hybrydowych w przyszłości.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone w uchwale Senatu uchwała nr 2 z dnia 26 września 2019 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia w roku akademickim 2020/2021 w WSZ-SW.

Dodatkowo rekrutacja ujęta jest w następujących procedurach USZJK: 7. PG-2- pr1 procedura rekrutacji oraz 8. PG-2- pr2 procedura potwierdzenia efektów uczenia się dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego i drugiego stopnia w WSZ-SW.

W procedury Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wpisano, że „obowiązkiem kierownictwa Uczelni jest: wykonywanie corocznych przeglądów systemu zarządzania jakością kształcenia, kształtowanie polityki jakości kształcenia, podejmowanie decyzji korygujących i doskonalących proces kształcenia na podstawie informacji z systemu zarządzania jakością kształcenia”. Proces kształcenia w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej objęty jest następującymi procedurami: PG-1-pr1 procedura monitorowania i analizowania programów kształcenia na studiach 1 i 2 stopnia, PG-1 pr3 procedura koordynacji przedmiotów.

Z przyjętych procedur wynikają następujące działania: Zespół ds. Jakości Kształcenia zajmuje się okresową oceną jakości kształcenia na kierunku zarządzanie, aktualizacją kart przedmiotów i programu kształcenia, analizą wyników badań ankietowych prowadzonych wśród studentów. Zespół ds. Jakości Kształcenia nadzoruje badania ankietowe wśród studentów, nadzoruje wszystkie działania mające na celu poprawę jakości kształcenia, przygotowuje raporty dotyczące jakości kształcenia, zatwierdza projekty zmian doskonalące proces kształcenia. Działania te w ocenie ich skuteczności są niewystarczające dla zapewnienia monitorowania jakości kształcenia.

Uczelnia przedstawiła dokumenty potwierdzające wykonywanie planowanych ocen oraz raport UZds.

JK z oceny Jakości Kształcenia w latach 2019-2020 w WSZ-SW. Z raportu wynika zmiana w programie studiów I stopnia w cyklu kształcenia 2019/2020: dotycząca wykreślenia przedmiotu *logika*, połączenie dwóch przedmiotów w jeden: nowy przedmiot *podstawy organizacji i zarządzania* objęły efekty uczenia się z *podstaw organizacji zarządzania i nauki o organizacji*, uruchomiono nowe przedmioty: *makroekonomia*, *zarządzanie innowacjami* oraz *nowoczesne zarządzanie przedsiębiorstwem*. W programie studiów I stopnia w cyklu kształcenia 2020/2021: usunięto: *planowanie i rozwój*, *kształtowanie rozwoju przedsiębiorstwa* oraz *pedagogikę czasu wolnego*. Na studiach II stopnia w cyklu kształcenia 2019/2020 uruchomiono nowe przedmioty *zwinne metodyki zarządzania projektami*, *projektowanie wartościowych produktów*, *wybrane problemy teorii i praktyki zarządzania*. Dodatkowo na wniosek studentów (grupa studentów z przedsiębiorstwa kolejowego) wprowadzono przedmioty kierunkowe na specjalności *zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym*.

Analiza stanu faktycznego pozwala na stwierdzenie, że podejmowanie decyzji korygujących i doskonalących proces kształcenia na podstawie informacji z systemu zarządzania jakością kształcenia dokonywana jest przy uruchamianiu kolejnej specjalności. W odniesieniu do całego programu studiów, ocena programu studiów nie stanowi elementu kluczowego w odniesieniu do działań podejmowanych przez Władze Uczelni w procesie doskonalenia jakości nauczania, zwłaszcza w odniesieniu do proponowanego praktycznego profilu studiów w zgodzie z wymogami określonymi przez akty normatywne. Niezależnie od treści nowych przedmiotów proponowane formy zajęć oraz treści zajęć nie są zgodne z profilem praktycznym studiów ze względu na brak wykorzystania aktualnego oprogramowania właściwego dla kierunku zarządzanie.

Bieżące monitorowanie programu studiów w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej dotyczy działań opartych na analizie opinii studentów na temat oceny nauczycieli akademickich raczej, niż jakości i efektów uczenia się. Studenci nie wypowiadają się w innych obszarach (przykładowo: efekty uczenia się, infrastruktura). Przeprowadzenie analizy złożonych anonimowych ankiet studenckich przez Zespół powołany przez Dziekana z udziałem przewodniczącego Uczelnianego Zespołu ds. Jakości kształcenia kończy się opracowaniem przez ten Zespół ocen, wniosków i propozycji wynikających z materiału pochodzącego z ankiet. Przeprowadza się planowe hospitacje zajęć.

W skład systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zalicza się następujące oceny uzyskane z poszczególnych etapów kształcenia: oceny końcowe wystawiane z poszczególnych zajęć; ocena z praktyk zawodowych, zgodnie z zasadami przyjętymi w programie studiów; ocena z pracy dyplomowej; ocena z egzaminu dyplomowego. Podejmuje się przegląd kluczowych wskaźników ilościowych postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się. Działania te w ocenie ich skuteczności są niewystarczające dla zapewnienia monitorowania jakości kształcenia. Nie podejmuje się oceny prowadzonych prac etapowych oraz dyplomowych w kontekście prowadzonego profilu studiów – profil praktyczny. Efektem braku refleksji w tym obszarze jest brak oceny jakości i kompletności uzyskania efektów uczenia się na kierunku zarządzanie profil praktyczny. W przeglądzie programu studiów biorą udział również wykładowcy oraz interesariusze zewnętrzni, którzy w następstwie podejmują zajęcia na nowych specjalnościach jako nauczyciele akademicy. Okresowy przegląd programu studiów uwzględnia również analizę potrzeb rynku pracy, analizę wyników rekrutacji, analizę wyników wyboru specjalności.

Efekty z pozyskiwanych informacji przełożyły się na modyfikowanie planów studiów. Nowe specjalności są dostosowywane do rynku pracy. Nie zaobserwowano w modyfikowanym programie,

dla wprowadzenia nowej specjalności, zmian charakteru zajęć. Przykładowo nie wprowadza się oprogramowania właściwego dla kierunku, nie proponuje się form weryfikacji efektów jako projektów przygotowywanych w ramach zajęć praktycznych. Doskonalenie programu studiów nie obejmuje elementów dostosowania programu do wykorzystania najnowszych osiągnięć dydaktycznych dla uzyskania efektów uczenia się na kierunku zarządzanie profil praktyczny studia I i II stopnia.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są w części wykorzystywane do doskonalenia tego programu kształcenia. Jednak zidentyfikowane uchybienia w programie kształcenia świadczą o niepełnej skuteczności mechanizmów doskonalenia programu w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości. Jakość kształcenia na kierunku została ostatnio poddana ocenie PKA w dniach 5-6 lipca 2014 r. Prezydium PKA sformułowało pozytywną ocenę kierunku. Zawarte w raporcie z wizytacji rekomendacje Uczelnia wdrażała i doskonaliła program kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. System zapewniania jakości kształcenia ukierunkowany jest na ocenę realizacji osiągania efektów uczenia się i doskonalenie programu kształcenia, a także podniesienie jakości nauczania. Jakość kształcenia na ocenianym kierunku zarządzanie podlega systematycznej walidacji, ale nie wszystkie wymogi ustawowe są spełnione. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się częściowo tylko jako zadowalające, błędy i uchybienia są następujące:

1. Brak dostatecznej skuteczności systemu zapewniania jakości w obszarze monitorowania programu praktycznego profilu studiów. Ocena programu studiów nie stanowi elementu kluczowego w odniesieniu do działań podejmowanych w procesie doskonalenia jakości nauczania, zwłaszcza w odniesieniu do proponowanego praktycznego profilu studiów w zgodzie z wymogami określonymi przez akty normatywne. Ocena programu studiów ma charakter dostosowawczy do wprowadzenia nowej specjalności. Niezależnie od treści nowych przedmiotów proponowane formy zajęć oraz treści zajęć nie są zgodne z profilem praktycznym studiów ze względu na brak wykorzystania aktualnego oprogramowania właściwego dla kierunku zarządzanie.
2. Brak dostatecznej skuteczności systemu zapewniania jakości w obszarze jakości prac etapowych i dyplomowych na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym. Nie podejmuje się oceny prowadzonych prac etapowych oraz dyplomowych w kontekście prowadzonego profilu studiów – profil praktyczny. Efektem braku refleksji w tym obszarze jest brak oceny jakości i kompletności uzyskania efektów uczenia się na kierunku zarządzanie – profil praktyczny.
3. Brak dostatecznej skuteczności systemu zapewniania jakości z zakresie doskonalenia programu studiów, która nie obejmuje elementów dostosowania programu do wykorzystania najnowszych osiągnięć dydaktycznych dla uzyskania efektów uczenia się na kierunku zarządzanie profil praktyczny studia I i II stopnia.

Interesariuszami zewnętrznymi mającymi wpływ na kształtowanie, realizację i doskonalenie programu kształcenia są przedstawiciele pracodawców. Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów studiów określono w obowiązujących w Uczelni aktach wewnętrznych i procedurach przyjętych w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie w ramach istniejących procedur Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia systematycznych ocen programu studiów, aby dokonać szczegółowego przeglądu i wprowadzenia zmian dla profilu praktycznego I i II stopnia studiów kierunku zarządzanie.
  2. Zaleca się przeprowadzanie okresowych przeglądów ocen prac etapowych i dyplomowych w aspekcie ich zasadności uzyskania efektów uczenia się na kierunku zarządzanie profil praktyczny studia I i II stopnia kierunku zarządzanie.
  3. Zaleca się wprowadzenie w ramach istniejących procedur Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia celem dostosowania programu do wykorzystania najnowszych osiągnięć dydaktycznych dla uzyskania efektów uczenia się na kierunku zarządzanie profil praktyczny studia I i II stopnia.
- 4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)**

Zalecenie

Dokonanie korekty sylabusów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W roku akademickim 2014/2015 wykładowcy przedmiotów kształcenia dokonali korekty sylabusów, tak by obejmowały wyraźnie określone przedmiotowe efekty kształcenia, ale również posiadały bilans nakładu pracy studenta.

Zgodnie z zaleceniami PKA sylabusy przedmiotów zamieszczone są na stronie internetowej Uczelni. W związku z wdrażaniem w WSZ-SW systemu dziekanatowego w przygotowaniu jest udostępnienie ich do dyspozycji studentów w Wirtualnym Dziekanacie.

Zalecenie

Zintensyfikowanie działań zachęcających studentów do korzystania ze stworzonych przez Uczelnię możliwości wzbogacających proces kształcenia i podnoszących jego jakość.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Studenti:

- uczestniczą w pracach Koła Naukowego TNOiK poprzez uczestnictwo w seminariach i spotkaniach,
- uczestniczą w konferencjach organizowanych przez Uczelnię, w tym zagranicznych i międzynarodowych w siedzibie Uczelni,
- mają możliwość publikacji artykułów przy aktywnym uczestnictwie w konferencji naukowej jak również prac dyplomowych w uczelnianych Zeszytach Naukowych.

Biorąc pod uwagę fakt, że blisko 90% studentów WSZ-SW to osoby pracujące występuje ograniczona możliwość ich uczestnictwa w ramach zagranicznej wymiany studenckiej.

Zalecenie

Poprawa polityki kadrowej Uczelni.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Przy ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych WSZ-SW zwraca uwagę na posiadane publikacje naukowe oraz doświadczenie zawodowe. Nabór nowych pracowników odbywa się poprzez kontakty z firmami i instytucjami otoczenia gospodarczego, co wynika z konieczności zapewnienia praktycznych aspektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia od 2016 roku stwarza kadrze naukowo-dydaktycznej warunki do rozwoju poprzez możliwość udziału w organizowanych konferencjach naukowych i konferencjach międzynarodowych w siedzibie Uczelni. Kadra posiada możliwość publikacji monografii, podręczników oraz artykułów naukowych w czasopiśmie uczelnianym. W ocenie ZO Uczelnia zapewnia minimalne wsparcie dla rozwoju kompetencji pracowników.

Przewodnicząca zespołu oceniającego
Prof. dr hab. Grażyna Trzpiot